

**SPRAWOZDANIE NA TEMAT  
WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ**

na dzień 31.12.2020 roku

**TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych**

## Spis treści

---

<b>Słownik</b> .....	<b>4</b>
<b>Podsumowanie</b> .....	<b>6</b>
Podstawa sporządzenia .....	6
Działalność Towarzystwa .....	6
Wyniki operacyjne .....	6
System zarządzania .....	7
Profil ryzyka .....	7
Wycena do celów wypłacalności .....	7
Zarządzanie kapitałem .....	7
<b>A. Działalność i wyniki operacyjne</b> .....	<b>8</b>
A.1 Działalność .....	8
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej .....	10
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) .....	12
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności .....	13
A.5 Wszelkie inne informacje .....	13
<b>B. System zarządzania</b> .....	<b>14</b>
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania .....	14
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji .....	20
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności .....	22
B.4 System kontroli wewnętrznej .....	25
B.5 Funkcja audytu wewnętrznego .....	27
B.6 Funkcja aktuarialna .....	28
B.7 Outsourcing .....	29
B.8 Wszelkie inne informacje .....	30
<b>C. Profil ryzyka</b> .....	<b>31</b>
C.1 Ryzyko aktuarialne .....	31
C.2 Ryzyko rynkowe .....	33
C.3 Ryzyko kredytowe .....	35
C.4 Ryzyko płynności .....	36
C.5 Ryzyko operacyjne .....	36
C.6 Pozostałe istotne ryzyka .....	37
C.7 Wszelkie inne informacje .....	38
<b>D. Wycena do celów wypłacalności</b> .....	<b>39</b>
D.1 Aktywa .....	39
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe .....	48

D.3	Inne zobowiązania .....	52
D.4	Alternatywne metody wyceny .....	55
D.5	Wszelkie inne informacje .....	55
<b>E.</b>	<b>Zarządzanie kapitałem .....</b>	<b>56</b>
E.1	Środki własne .....	56
E.2	Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy .....	57
E.3	Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności .....	58
E.4	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym.....	58
E.5	Nie zgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności.....	58
E.6	Wszelkie inne informacje .....	58
<b>F.</b>	<b>Ocena wpływu zagrożenia epidemiologicznego na prowadzoną działalność TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych .....</b>	<b>59</b>
	<b>Załączniki .....</b>	<b>62</b>

## Słownik

---

**Dyrektywa WII** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II);

**EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority);

**Formuła standardowa** – podstawowa metoda obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności określona przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II);

**Grupa TUZ** – grupa podmiotów składająca się z:

- a) podmiotu posiadającego udziały kapitałowe w Towarzystwie;
- b) podmiotów powiązanych podmiotu posiadającego udziały kapitałowe w Towarzystwie;
- c) podmiotów, w których podmiot posiadający udziały kapitałowe w Towarzystwie lub podmioty powiązane tego podmiotu posiadają udziały kapitałowe;

**MCR** – minimalny wymóg kapitałowy w systemie Wypłacalność II;

**PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości: ustawa o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z dnia 22.02.2019 r. z późn.zm.) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze w tym rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 562 z dnia 22.04.2016 r.);

**QRT** – kwartalne i roczne ilościowe formularze sprawozdawcze;

**SCR** – kapitałowy wymóg wypłacalności w systemie Wypłacalność II;

**SFCR** – Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej (Solvency and Financial Condition Report);

**Rozporządzenie Ministra Finansów** – Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z dnia 12 kwietnia 2016 r. (Dz.U. z 2016, poz. 562 z dnia 22.04.2016 r. z późn.zm.);

**Rozporządzenie delegowane** – rozporządzenie delegowane z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) z późn.zm.;

**Rozporządzenie wykonawcze dotyczące SFCR** – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z późn.zm.;

**Sprawozdanie finansowe** – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z PSR;

**System WII** – całość wymogów następujących aktów prawnych oraz wytycznych organów nadzoru: dyrektywa WII, ustawa o działalności ubezpieczeniowej, rozporządzenie delegowane, rozporządzenia wykonawcze oraz wytyczne EIOPA oraz KNF;

**Towarzystwo** – TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych;

**Ustawa o biegłych rewidentach** – ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2020, poz. 1415 t.j. z dnia 2020.08.19);

**Ustawa o rachunkowości** – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. poz. 351 z 2019.02.22 z późn. zm.);

**Ustawa** – Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2020, poz. 895 t.j. z dnia 2020.05.20);

**Wytyczne EIOPA** – Wytyczne EIOPA dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji;

**Zasady ładu korporacyjnego** – Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF, obowiązujące od 1 stycznia 2015 roku.

## Podsumowanie

---

### Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2020 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogu art. 284 Ustawy. Układ sprawozdania jest zgodny z załącznikiem XX rozporządzenia delegowanego, z zastrzeżeniem, że ujawniane są wyłącznie informacje mające zastosowanie do działalności prowadzonej przez Towarzystwo.

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone zgodnie z przepisami:

- ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- rozporządzenia delegowanego;
- wytycznych EIOPA;
- rozporządzenia wykonawczego dotyczącego SFCR.

Stosownie do przepisów Ustawy, rozporządzenia delegowanego oraz wytycznych EIOPA wyceniono aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które prezentowane są według ich wartości godziwej. Przypadki, w których zastosowano uproszczenia nie powodują istotnego zniekształcenia prezentowanych w niniejszym Sprawozdaniu informacji.

Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych została wykonana w oparciu o przepisy Ustawy, rozporządzenia delegowanego oraz wytycznych EIOPA dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Wartość środków własnych została ustalona na podstawie Ustawy, rozporządzenia delegowanego oraz wytycznych EIOPA w sprawie klasyfikacji środków własnych.

SCR obliczany jest na podstawie formuły standardowej, wykorzystywanej do regularnego wyznaczania wymogu kapitałowego dla Towarzystwa. Podstawowym celem jest pełne pokrycie ryzyk związanych z działalnością bieżącą oraz tą podjętą w kolejnych 12 miesiącach. Wszystkie obliczenia dotyczące modułów i podmodułów ryzyka oparte są na metodach zdefiniowanych w rozporządzeniu delegowanym.

### Działalność Towarzystwa

Priorytetem działalności Towarzystwa w 2020 roku było utrzymanie prawidłowych stosunków finansowych w zakresie ustawowych wskaźników wypłacalności, przede wszystkim zapewnienie zgodności z minimalnym wymogiem wypłacalności oraz kapitałowym wymogiem wypłacalności.

Podejmowane przez Towarzystwo działania w 2020 roku miały na celu ograniczenie profilu ryzyka Towarzystwa oraz wzmocnienie jego sytuacji kapitałowej. Przyniosły one zamierzony efekt.

### Wyniki operacyjne

W 2020 roku wynik na działalności Towarzystwa uległ poprawie. Dotyczy to przede wszystkim linii biznesowej nr 5 i nr 2. Towarzystwo prowadzi stałą analizę portfela w celu optymalizacji sprzedaży.

W linii biznesowej nr 4 Towarzystwo kontynuowało prace, mające na celu restrukturyzację ryzyk wraz z przebudową parametrów mających bezpośredni wpływ na składkę, co w kolejnym roku powinno przełożyć się na poprawę wyniku w tej linii biznesowej.

W roku 2021 Towarzystwo planuje dalszą modyfikację taryf oraz rozwój sprzedaży ubezpieczeń dobrowolnych.

## System zarządzania

System zarządzania oparty jest o strukturę organizacyjną Towarzystwa, która wspiera działania podejmowane przez Towarzystwo. W 2020 roku nastąpiła jedna zmiana osobowa w składzie Zarządu oraz dwie zmiany w składzie Rady Nadzorczej. Natomiast nie miały miejsca żadne zmiany osobowe wśród osób pełniących nadzór nad funkcjami kluczowymi w Towarzystwie.

## Profil ryzyka

Z uwagi na model działalności Towarzystwa, największy wpływ na wielkość SCR wyznaczonego formułą standardową, miały ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie oraz ryzyko rynkowe w ubezpieczeniach majątkowo-osobowych. Szczegółowe informacje dotyczące profilu ryzyka Towarzystwa zostały opisane w części C.

## Wycena do celów wypłacalności

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań.

Towarzystwo wycenia rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości, którą Towarzystwo musiałoby zapłacić, gdyby dokonywało natychmiastowego przeniesienia swoich praw i zobowiązań umownych na inny zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji (zakład odniesienia). Szczegóły dotyczące metod wyceny oraz różnic w stosunku do sprawozdań finansowych zostały opisane w części D.

## Zarządzanie kapitałem

Funkcjonujący w Towarzystwie proces zarządzania kapitałem opiera się o podstawową zasadę: utrzymanie docelowego współczynnika wypłacalności powyżej poziomu określającego apetyt na ryzyko. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności. Kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 74 598 tys. zł przy dopuszczonych środkach własnych na poziomie 117 712 tys. zł, co zapewniło współczynnik pokrycia wymogu kapitałowego na poziomie 158%.

## A. Działalność i wyniki operacyjne

---

### A.1 Działalność

#### A.1.1 Podstawy prawne i zakres działalności

Towarzystwo działa na podstawie Zezwolenia Ministra Finansów na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie działu II – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe, nr M.F.FI/1389b/AU/BK/2001 wydanego w dniu 25 lipca 2003 r.

Towarzystwo uzyskało wpis do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie w dniu 25 sierpnia 2003 r., pod numerem KRS 0000171062.

Sprzedaż polis rozpoczęto 01 września 2003 r.

Siedziba Towarzystwa znajduje się w Warszawie przy ul. Bokserskiej 66.

#### A.1.2 Organ Nadzoru

Organ Nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad Towarzystwem: Komisja Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa.

#### A.1.3 Biegły rewident Towarzystwa

Przemysław Koblak nr ewidencyjny 13416, działający w imieniu firmy audytorskiej PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie, nr na liście PIBR 477, ul. Orzycka 6 lok. 1 B, 02-695 Warszawa.

#### A.1.4 Istotne linie biznesowe Towarzystwa

Zgodnie z wpisem do rejestru podstawowym przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie i organizowanie działalności ubezpieczeniowej i z nią związanej w zakresie pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych - dział II, w szczególności w następujących grupach:

- grupa 01 – ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej (linia biznesowa 2);
- grupa 02 – ubezpieczenie choroby (linia biznesowa 1);
- grupa 03 – ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych (linia biznesowa 5);
- grupa 07 – ubezpieczenie przedmiotów w transporcie (linia biznesowa 6);
- grupa 08 – ubezpieczenie szkód spowodowane żywiołami (linia biznesowa 7);
- grupa 09 – ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych nie ujętych w poprzednich grupach (linia biznesowa 7);
- grupa 10 – ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym (linia biznesowa 4);
- grupa 13 – ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nie ujętej w grupie 10–12 (linia biznesowa 8);
- grupa 14 – ubezpieczenie kredytu (linia biznesowa 9);
- grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa (linia biznesowa 9);



- grupa 16 – ubezpieczenia finansowe, w tym utraty zysków (linia biznesowe 12);
- grupa 17 – ubezpieczenia ochrony prawnej (linia biznesowe 10);
- grupa 18 – ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania (linia biznesowe 11);
- Towarzystwo dodatkowo prezentuje renty z grupy 10 ubezpieczeń w linii biznesowej 34.

Podane wyżej linie biznesowe zgodne są z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia delegowanego. Towarzystwo prowadzi działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Istotne linie biznesowe dla Towarzystwa z punktu widzenia jego działalności to:

- linia biznesowa 4;
- linia biznesowa 7;
- linia biznesowa 5.

Towarzystwo działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

#### A.1.5 Struktura właścicielska

Strategicznym udziałowcem Towarzystwa jest p. Andrzej Szymanowski zamieszkały w Polsce.

Główni udziałowcy Towarzystwa wg stanu na dzień 31.12.2020 r. zostali przedstawieni poniżej:

LP	Nazwa / nazwisko i imię członka TUZ TUW	Liczba udziałów	Liczba udziałów uprzywilejowanych	Wartość opłaconych udziałów	Struktura kapitału	Procent głosów na WZU
		w szt.	w szt.	w tys. zł	w proc.	w proc.
1	2	3	4	5	6	7
1	Szymanowski Andrzej	16 409 863	16 409 863	164 098,63	98,356%	98,951%
2	Pozostali członkowie	274 237	73 501	2 742,37	1,644%	1,049%
<b>R a z e m</b>		<b>16 684 100</b>	<b>16 483 364</b>	<b>166 841</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>

Kapitał podstawowy Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 166 841 tys. zł i dzielił się na 16 684 100 udziałów po 10 złotych każdy udział, w tym 16483364 udziałów uprzywilejowanych co do prawa głosu, w ten sposób, że na jeden udział przypadają 2 głosy na Walnym Zgromadzeniu Członków..

### A.1.6 Struktura kapitałowa

Struktura grupy, w skład której wchodzi Towarzystwo według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona poniżej:



### A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Porównanie wyniku technicznego i ogólnego Towarzystwa za rok 2020 w stosunku do roku 2019:

Dane netto w tys. zł.	2020	2019
Składki przypisane	169 485	129 608
Składki zarobione	143 751	103 598
Odszkodowania i świadczenia	52 615	39 837
Koszty administracyjne	19 932	16 298
Koszty likwidacji szkód	11 223	11 346
Koszty akwizycji	82 814	63 933
Koszty ogólne	8 420	4 495
Pozostałe koszty techniczne	1 451	975
<b>Wynik techniczny</b>	<b>4 353</b>	<b>586</b>
Przychody z lokat	4 884	17 942
Pozostałe	2 997	1 661
<b>Wynik ogólny</b>	<b>12 234</b>	<b>20 188</b>

Porównanie wyniku technicznego Towarzystwa w podziale na istotne linie biznesowe (o rocznym przypisie składki brutto większym niż 10 000 tys. zł) z jednoczesnym wskazaniem grup ubezpieczeń Działu II, według których odbywa się sprawozdawczość finansowa zgodna z PSR przedstawiono w poniższej tabeli:

		Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów / Income protection insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów / Other motor insurance	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej / General liability insurance	Ogółem
		C 0020	C 0040	C 0050	C 0070	C 0080	C 0200
<b>Składki przypisane / Premiums written</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	17 447	211 618	42 970	49 923	11 606	347 698
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	170 359	594	6 351	284	178 212
Netto	R0200	17 447	41 259	42 376	43 572	11 322	169 485
<b>Składki zarobione / Premiums earned</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	16 288	177 139	31 577	41 958	10 700	294 557
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	143 567	596	5 223	287	150 806
Netto	R0300	16 288	33 572	30 981	36 735	10 412	143 751
<b>Odszkodowania i świadczenia / Claims incurred</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	1 563	129 286	20 261	15 862	3 563	176 742
Udział zakładu reasekuracji	R0340	3	121 346	-29	2 738	101	124 127
Netto	R0400	1 560	7 939	20 291	13 124	3 462	52 615
<b>Koszty administracyjne / Administrative expenses</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0610	759	13 091	2 180	2 372	576	19 932
Netto	R0700	759	13 091	2 180	2 372	576	19 932
<b>Koszty likwidacji szkód / Claims management expenses</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0810	97	13 939	1 266	1 982	452	18 361
Udział zakładu reasekuracji	R0840	0	6 812	52	212	18	7 138
Netto	R0900	97	7 127	1 214	1 770	434	11 223
<b>Koszty akwizycji / Acquisition expenses</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0910	5 352	43 420	8 635	16 755	3 211	82 814
Netto	R 1000	5 352	43 420	8 635	16 755	3 211	82 814
<b>Koszty ogólne / Overhead expenses</b>							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R 1010	333	4 043	821	4 182	222	9 872
Netto	R 1100	333	4 043	821	4 182	222	9 872
X. Wzrost techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych 2020		8 258	-7 147	-393	-2 013	3 022	4 353
X. Wzrost techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych 2019		4 213	-3 836	-5 298	1 426	2 666	586
Różnica rok 2020-2019		4 045	-3 311	4 904	-3 439	355	3 768

Wynik techniczny Towarzystwa wg sprawozdania finansowego za 2020 rok wyniósł 4 353 tys. zł (zysk) i poprawił się o 3 768 tys. zł w stosunku do zysku w rachunku technicznym w roku 2019 wynoszącej 586 tys. zł.

Zasadniczymi przyczynami tej poprawy były: dynamiczna akcja sprzedażowa i, w konsekwencji, znaczny wzrost portfela (przypis składki brutto wyższy o 36% r/r), dyscyplina budżetowa – niższe koszty pośrednie względem składki zarobionej brutto oraz istotnie korzystniejsze oddziaływanie reasekuracji.

Zaprezentowane linie biznesowe (2, 4, 5, 7 i 8) w ww. tabeli w roku 2020 stanowią (podobnie jak przed rokiem) 89% całkowitych przychodów Towarzystwa z tytułu składki zarobionej w wysokości 143 751 tys. zł (wraz z rezerwą na ryzyka niewygasłe) oraz również 89% w wysokości 63 838 tys. zł pozycji odszkodowania i świadczenia (wraz z kosztami likwidacji).

Dwie linie biznesowe, gdzie odnotowano najwyższą stratę techniczną to te, zawierające produkty z grupy 3 KNF (auto-casco) oraz produkty z grupy 10 KNF (OC posiadacza pojazdu mechanicznego).

W 2020 roku Towarzystwo odnotowało stratę techniczną w linii biznesowej: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (grupa 10) w wysokości – 7 147 tys. zł. Był to jednocześnie wynik o 3 311 tys. zł gorszy niż w roku 2019, co było skutkiem dotkliwie wyższej szkodowości r/r (efekt zmian w taryfach, jakie dokonały się w pierwszej połowie 2020 r.) i braku „dodatkowego” wyniku z działalności lokacyjnej, przenieszonego do rachunku technicznego, jakim w 2019 r. był zysk na sprzedaży jednej z nieruchomości Towarzystwa.

Stratę techniczną – 2 013 tys. zł odnotowano również w linii biznesowej Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9). Powodem jest zawiązanie rezerwy na należności z tytułu umowy z Ministerstwem Rolnictwa z uwagi na opóźnienie Towarzystwa w przekazaniu w terminie wniosku o zwrot z Ministerstwa dotacji do składek na ubezpieczenia rolne (oraz otrzymaniem odpowiedzi odmownej od Ministerstwa) istnieje ryzyko, że TUZ TUV tych środków (3 228 245,21 zł) nie uzyska.

W związku z tym, utworzony został dodatkowy odpis aktualizujący w wysokości tej ujętej w księgach należności.<sup>4</sup>

Podobnie, stratę techniczną zanotowała w 2020 r. linia biznesowa: Pozostałe ubezpieczenia pojazdów (grupa 3). Tutaj strata była jednak mniejsza – wyniosła - 393 tys. zł i był to rezultat wyraźnie lepszy niż przed rokiem (- 5 298 tys. zł). Poprawa bierze się w głównej mierze z niższej szkodowości brutto i mniejszej kosztowności względem zarobienia składki, dodatkowo przy lepszym wyniku na reasekuracji.

W każdej z pozostałych dwóch kluczowych linii biznesowych: Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów (grupa 1) i Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej (grupa 13), Towarzystwo zanotowało dodatni wynik techniczny w łącznej kwocie 11 280 tys. zł, który jest wyższy od osiągniętego w roku 2019 o 4 400 tys. zł. Składka zarobiona na udziale własnym w tej kategorii w 2020 r. wzrosła o 6 867 tys. zł tj. 35%. Wartość odszkodowań i szkód na udziale własnym (z kosztami likwidacji) w tych liniach biznesowych wzrosła zaledwie o 580 tys. zł r/r. Natomiast koszty administracyjne i techniczne wzrosły względem roku poprzedniego wzrosły zaledwie o 74 tys. zł.

### A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

W 2020 roku Towarzystwo prowadziło działalność lokacyjną inwestując w: obligacje emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego (utrzymanie względem lat poprzednich składu tej części portfela), obligacje skarbowe terminowe oraz obligacje korporacyjne. Dodatkowo, w ciągu roku skorzystano z oferty (gwarantowanych przez Skarb Państwa) obligacji Banku Gospodarstwa Krajowego (tzw. COVID-bondy), zakupując te instrumenty za kwotę 26 456 tys. zł. W przeciwieństwie do wcześniejszych lat, Towarzystwo nie inwestowało w bankowe lokaty terminowe, ze względu na drastyczny spadek stóp procentowych w 2020 r. i – w konsekwencji – wycofanie się banków, w których deponowano środki pieniężne, z oferowania takich lokat. Ponadto, Towarzystwo pobierało korzyści ekonomiczne z nieruchomości komercyjnej, której jest współwłaścicielem. Realizując strategię bezpiecznego inwestora, Towarzystwo dokonało zmiany struktury swojego portfela inwestycyjnego. Na koniec grudnia 2020 roku posiadało lokaty (w kolejności płynności portfela lokacyjnego) w:

- obligacjach Skarbu Państwa i przez SP gwarantowanych,
- obligacjach korporacyjnych,
- obligacjach emitowanych lub poręczonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub związki jednostek samorządu terytorialnego,
- nieruchomości komercyjnej.

Poniższa tabela prezentuje uzyskane wyniki z działalności lokacyjnej w roku 2020 oraz 2019 wykazane w ogólnym rachunku zysków i strat (przed przeniesieniem do rachunku technicznego). Wynik netto z działalności lokacyjnej w roku 2020 wyniósł 5 737 tys. zł w porównaniu do wyniku uzyskanego w roku 2019 w wysokości 21 278 tys. zł. Istotne obniżenie r/r dochodów z lokat wynikało z dwóch czynników: ww. spadku stóp procentowych oraz incydentalnej transakcji sprzedaży jednej z nieruchomości gruntowych Towarzystwa w roku 2019, która sama jedna wygenerowała zysk w wysokości 15 500 tys. zł. Wskaźnik rentowności z działalności lokacyjnej w 2020 roku kształtował się na poziomie 1,9% i uległ

obniżeniu w stosunku do roku 2019, w którym to (za sprawą ww. nadzwyczajnego zysku zw. z sprzedaży nieruchomości) wynosił 8,3%.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (w tys.)	2020	2019
II. Przychody z lokat	7 272	23 149
1. Przychody z lokat w nieruchomości	2 684	18 234
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
2.1. z udziałów i akcji	0	0
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	4 588	4 915
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	4 585	4 888
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	3	27
3.4. z pozostałych lokat	0	0
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	0	0
III. Nie zrealizowane zyski z lokat	0	0
V. Koszty działalności lokacyjnej	1 535	1 871
1. Koszty utrzymania nieruchomości	1 535	1 871
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	0	0
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0
VI. Nie zrealizowane straty na lokatach	0	0
WYNIKI DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ	5 737	21 278

#### A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Towarzystwo w roku 2020 nie dokonało znaczących operacji w obszarze pozostałych rodzajów działalności. Towarzystwo nie posiada zawartych umów leasingowych.

#### A.5 Wszelkie inne informacje

Poniżej przedstawiono podsumowanie wyniku finansowego netto w roku 2020 i porównanie do roku 2019:

Ogólny rachunek zysków i strat w tys. zł	2020	2019
Wynik techniczny	4 353	586
Wynik z działalności lokacyjnej (z wył. części przeniesionej do TRU)	4 884	17 942
Pozostała działalność operacyjna	2 997	1 661
Podatek dochodowy	0	0
Wynik finansowy netto (strata)	12 234	20 188

Ogólny rachunek zysków i strat według sprawozdania finansowego za 2020 roku wykazuje zysk w wysokości 12 234 tys. zł w porównaniu do roku 2019, w którym Towarzystwo odnotowało wynik finansowy w postaci zysku w wysokości 20 188 tys. zł. Dodatkowo, do poprawy wyniku ogólnego przyczyniło się przeszacowanie w dół rezerwy na sprawy sporne o - 1 360 tys. zł w 2020 r.

## B. System zarządzania

---

### B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

Obowiązujący w Towarzystwie system zarządzania, w tym organizacja, jest adekwatny do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji, skali i złożoności ryzyk i wspiera skutecznie realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie funkcjonują:

1. Rada Nadzorcza;
2. Zarząd;
3. Osoby pełniące inne kluczowe funkcje;
4. Komitety:
  - a. Komitet Ryzyka;
  - b. Komitet Zarządzania Ryzykiem Inwestycyjnym oraz Aktywami i Pasywami;

Ponadto w strukturze organizacyjnej Towarzystwa funkcjonują poniżej wskazane komitety:

- Komitet Produktowy,
  - Komitet Szkodowy,
  - Komitet ds. Technologii Informacyjnej i Bezpieczeństwa Środowiska Teleinformatycznego,
- które cyklicznie raportują do Komitetu Ryzyka.

#### B.1.1 Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest organem władz Towarzystwa i sprawuje stały nadzór nad działalnością Towarzystwa we wszystkich dziedzinach jego działalności.

Regulamin Rady Nadzorczej określa jej organizację, sposób wykonywania czynności, skład, sposób powoływania Rady Nadzorczej, zadania i zakres działalności oraz sposób jej zwoływania i prowadzenia obrad.

Do zadań i obowiązków Rady Nadzorczej należą sprawy określone w odpowiednich przepisach prawnych i statucie, a w szczególności:

1. ocena sprawozdania finansowego,
2. ocena i przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu rocznego sprawozdania Zarządu,
3. ocena i przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu wniosków Zarządu co do podziału nadwyżki bilansowej i pokrycia strat,
4. składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego rocznego sprawozdania z wyników ocen, o których mowa w punktach 1-3,
5. zatwierdzanie strategii działalności Towarzystwa,
6. zatwierdzanie zasad organizacji Związków Wzajemności Członkowskiej,
7. dokonywanie wyboru, po zapoznaniu się z rekomendacją Komitetu Audytu, firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa,
8. uchwalanie regulaminu Zarządu,

9. dokonywanie z upoważnienia Walnego Zgromadzenia zmian o charakterze redakcyjnym w jego uchwałach,
10. podejmowanie uchwał w sprawie nałożenia dopłat oraz dokonania ich zwrotu,
11. powoływanie i odwoływanie Komitetu Audytu, uchwalanie jego Regulaminu, określającego szczegółowe zasady jego działania.

Według stanu na dzień 01 stycznia 2020 roku skład osobowy Rady Nadzorczej Towarzystwa przedstawiał się następująco:

1. Andrzej Szymanowski – Przewodniczący,
2. Elżbieta Zięcik – Wiceprzewodniczący,
3. Krzysztof Lenard,
4. Katarzyna Niezgoda,
5. Robert Midura,
6. Andrzej Piotr Niedbalski.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku skład osobowy Rady Nadzorczej Towarzystwa przedstawiał się następująco:

1. Andrzej Szymanowski – Przewodniczący,
2. Andrzej Piotr Niedbalski – Wiceprzewodniczący,
3. Robert Midura,
4. Katarzyna Niezgoda,
5. Paweł Dmowski.

### **Komitet Audytu**

Rada Nadzorcza powołała Komitet Audytu oraz wybrała ze swojego grona Członków Komitetu Audytu:

1. Pana Roberta Midura,
2. Pana Andrzeja Szymanowskiego,
3. Pana Andrzeja Piotra Niedbalskiego.

Komitet Audytu ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej i został powołany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej Towarzystwa, czynności rewizji finansowej w Towarzystwie oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie.

Zgodnie z Regulaminem Komitetu Audytu zadaniami wynikającymi z nadzorowania procesu sprawozdawczości finansowej Towarzystwa, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem są w szczególności:

1. monitorowanie:
  - a. procesu sprawozdawczości finansowej,
  - b. skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - c. wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;

2. kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
3. informowanie Rady Nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego Towarzystwa o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Towarzystwie, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
4. dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Towarzystwie;
5. opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
6. opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
7. określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Towarzystwo;
8. przedstawianie Radzie Nadzorczej lub innemu organowi nadzorcemu lub kontrolnemu, lub organowi, o którym mowa w art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 1994, nr 121, poz. 591, ze zm.), rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6 powyżej;
9. przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Towarzystwie.

Pan Robert Midura został wskazany przez Radę Nadzorczą jako Członek posiadający wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych w rozumieniu art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej jako ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym) oraz jako Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Pan Robert Midura pełni również funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu.

Pan Andrzej Szymanowski został wskazany przez Radę Nadzorczą jako Członek posiadający wiedzę i umiejętności w zakresie branży, w której działa w rozumieniu art. 129 ust. 5 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Pan Andrzej Piotr Niedbalski został wskazany przez Radę Nadzorczą jako Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

### **B.1.2 Zarząd**

Zarząd Towarzystwa jest organem zarządzającym i wykonawczym Towarzystwa działającym na podstawie Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Statutu Towarzystwa oraz Regulaminu Zarządu Towarzystwa. Regulamin Zarządu określa zakres działania Zarządu Towarzystwa, w szczególności strukturę, zadania i tryb podejmowanych decyzji. Kompetencje Zarządu obejmują wykonywanie wszystkich czynności koniecznych do realizacji zadań Towarzystwa, określonych w Statucie Towarzystwa, uchwałach Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej oraz reprezentowanie Towarzystwa we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych, a także zarządzania majątkiem Towarzystwa z wyłączeniem uprawnień zastrzeżonych dla innych organów Towarzystwa.



Zarząd Towarzystwa składa się od 1 (jednego) do 5 (pięciu) członków Zarządu, w tym z Prezesa Zarządu. Prezesa Zarządu, pozostałych członków Zarządu, w tym wiceprezesów Zarządu powołuje i odwołuje członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75 procent udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa zgodnie z art. 26 ust. 2 Statutu TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych.

Do zadań Zarządu należą w szczególności:

1. sprawy z zakresu zwykłych czynności dokonywanych przez członków Zarządu, jeżeli prowadzeniu ich jednoosobowo przed ich podjęciem sprzeciwi się choćby jeden z pozostałych członków Zarządu,
2. sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności,
3. wszystkie sprawy wnoszone na posiedzenie Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia, za wyjątkiem spraw należących do szczególnych kompetencji Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia,
4. zwołanie Walnego Zgromadzenia oraz posiedzeń Rady Nadzorczej w przypadkach określonych ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
5. zaciąganie zobowiązań lub dokonywanie rozporządzeń na warunkach określonych w Regulaminie Zarządu,
6. ustalanie organizacji Towarzystwa, w tym tworzenie jednostek organizacyjnych oraz ustalanie szczegółowego zakresu działania centrali, oddziałów i innych jednostek organizacyjnych,
7. ustalanie aktów wewnętrznych, w tym w szczególności regulaminów, o których mowa w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
8. ustalenia planów ekonomiczno-finansowych,
9. wewnętrzny podział pracy członków Zarządu,
10. podejmowanie decyzji o zwolnieniach grupowych na podstawie ustawy z dnia 13.03.2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,
11. uchwalanie taryf składek ubezpieczeniowych i ich zmian,
12. ustalanie indywidualnych stawek ubezpieczeniowych lub udzielanie bonifikat dla członków Towarzystwa,
13. ustalanie taryf składek dla poszczególnych Związków Wzajemności Członkowskiej,
14. zatwierdzanie ogólnych warunków ubezpieczenia i dokonywanie zmian w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2020 roku w skład Zarządu wchodził:

1. Piotr Zadrożny – Prezes Zarządu,
2. Marcin Łuczyński – Członek Zarządu,
3. Dawid Piasecki – Członek Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku niniejszego sprawozdania w skład Zarządu wchodził:

1. Piotr Zadrożny – Prezes Zarządu,
2. Artur Stępień – Członek Zarządu,
3. Dawid Piasecki – Członek Zarządu.

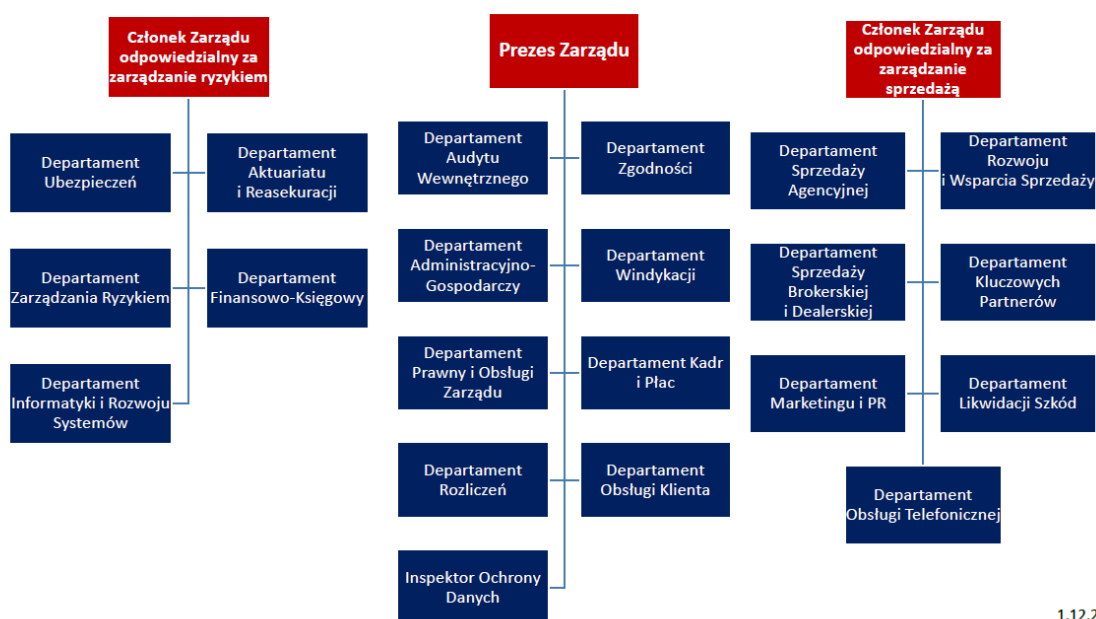
Szczegółowy zakres odpowiedzialności członków Zarządu Towarzystwa według stanu na koniec 2020 roku przedstawia struktura organizacyjna opisana w dziale „Struktura organizacyjna”.

### B.1.3 Struktura organizacyjna

Towarzystwo prowadzi działalność w ramach funkcjonującej struktury organizacyjnej. Siedziba Centrali, Zarząd i komórki organizacyjne, mieszczą się w Warszawie;

Struktura organizacyjna została określona w załączniku numer 1 do Regulaminu organizacyjnego obowiązującego w Towarzystwie i przedstawia się następująco:

## Schemat organizacyjny TUZ TUW



1.12.2020 r.

Poza Komitetem Audytu utworzonym przez Radę Nadzorczą, w Towarzystwie funkcjonują następujące komitety:

#### Komitet Ryzyka

Głównym celem funkcjonowania Komitetu jest wsparcie Zarządu Towarzystwa w procesie całościowego zarządzania ryzykiem na jakie narażone jest Towarzystwo oraz zapewnienie, że zidentyfikowane, analizowane, komunikowane, raportowane, ocenione i monitorowane ryzyka znajdują się w obrębie ustalonych limitów lub w przypadku ich przekroczenia wdrożone są adekwatne i skuteczne plany postępowania z ryzykiem;

#### Komitet Zarządzania Ryzykiem Inwestycyjnym oraz Aktywami i Pasywami,

W zakresie aktywów i pasywów - celem komitetu jest zarządzanie aktywami i pasywami poprzez wpływanie na kształtowanie struktury bilansu Towarzystwa i pozycji pozabilansowych w sposób sprzyjający osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego,

W zakresie zarządzania ryzykiem inwestycyjnym - celem komitetu jest uczestniczenie w procesie inwestycyjnym głównie poprzez zatwierdzanie strategii inwestycyjnych, nadzorowanie procesu inwestycyjnego, określanie i monitorowanie limitów inwestycyjnych, w szczególności limitów dotyczących ryzyka rynkowego i płynności;

### **Komitet Produktowy**

Głównym celem funkcjonowania komitetu jest ustalanie krótkoterminowych i długoterminowych celów rozwoju produktów oraz bieżący monitoring produktów w zakresie:

- sprzedaży w tym realizacji planów sprzedażowych,
- wyników szkodowości i częstotliwości powstawania szkód,
- wyników technicznych (kosztów akwizycji, pozostałych kosztów reasekuracji),
- systemu prowizyjnego,
- ich konkurencyjności w porównaniu z rynkiem.

### **Komitet Szkodowy**

Głównym celem funkcjonowania komitetu jest:

- analiza i omówienie bieżącej pracy Departamentu Likwidacji Szkód,
- przekazanie informacji i raportów statystycznych innym komórkom organizacyjnym,
- uzgodnienia pomiędzy Departamentem Likwidacji Szkód a innymi departamentami w zakresie dostosowania zasad pracy oraz procesów,
- omawianie i uzgadnianie inicjatyw poprawiających pracę Departamentu Likwidacji Szkód.

### **Komitet ds. Technologii Informacyjnej i Bezpieczeństwa Środowiska Teleinformatycznego**

Głównym celem funkcjonowania komitetu jest:

- wskazywanie strategicznych kierunków rozwoju w zakresie bezpieczeństwa informacji i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- ustalanie podziału prac w zakresie organizacji obszaru technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- opiniowanie dokumentacji dotyczącej bezpieczeństwa informacji i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- dokonywanie weryfikacji dokumentacji obszaru technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego pod kątem zgodności z aktualnymi potrzebami organizacji,
- przekazywanie do Zarządu wniosków wymagających rozstrzygnięcia przez Zarząd,
- współpraca przy opracowywaniu Strategii rozwoju i bezpieczeństwa teleinformatycznego.

#### **B.1.4 Zadania i obowiązki osób nadzorujących kluczowe funkcje**

Osobami pełniącymi kluczowe funkcje w Towarzystwie są członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej oraz osoby nadzorujące w Towarzystwie inne funkcje kluczowe:

1. funkcja aktuariałna;
2. funkcja zarządzania ryzykiem;

3. funkcja zgodności z przepisami;
4. funkcja audytu wewnętrznego.

Towarzystwo jako osoby nadzorujące inne kluczowe funkcję, wskazało:

- a) funkcję zarządzania ryzykiem – Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem;
- b) funkcję zgodności z przepisami – Dyrektora Departamentu Zgodności;
- c) funkcję audytu wewnętrznego – Kierownika Departamentu Audytu Wewnętrznego;
- d) funkcję aktuarialną – Dyrektora Departamentu Aktuariatu i Reasekuracji.

### **B.1.5 System wynagradzania**

Członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników Towarzystwa. W 2020 roku członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymywali stałego miesięcznego wynagrodzenia.

Zgodnie ze statutem Towarzystwa za ustalanie wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu odpowiada Członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% procent udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa, natomiast wynagrodzenia pracowników są ustalane przez Zarząd.

Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń mających związek z pracą dla pracowników wskazane zostały w Regulaminie wynagradzania pracowników Towarzystwa. Postanowienia Regulaminu stosuje się wobec wszystkich pracowników bez względu na rodzaj umowy o pracę i zajmowanego stanowiska, jednak nie dotyczy on osób wchodzących w skład Zarządu Towarzystwa. Każdy pracownik zostaje zapoznany z treścią Regulaminu w momencie podjęcia zatrudnienia, a jego oświadczenie w tej sprawie załącza się do akt osobowych.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne transakcje zawarte z głównymi udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Towarzystwo w tym członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej.

## **B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji**

W Towarzystwie wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji stosuje się adekwatnie do ich zakresu odpowiedzialności, obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnętrznych.

W ramach grupy osób faktycznie zarządzających Towarzystwem oraz wykonujących czynności w ramach innych kluczowych funkcji, rozróżnia się 4 grupy:

1. członków Rady Nadzorczej, wobec których wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej reguluje Statut Towarzystwa oraz obowiązujące przepisy prawa;;
2. zarządzających, którymi są osoby pełniące funkcje Członków Zarządu Towarzystwa;
3. osoby nadzorujące kluczowe funkcje, którymi są osoby wskazane jako nadzorujące poszczególne kluczowe funkcje w uchwale Zarządu Towarzystwa;
4. osoby wykonujące czynności należące do funkcji kluczowych w Towarzystwie, którymi są osoby zatrudnione w strukturach organizacyjnych Towarzystwa, które zgodnie z regulaminem organizacyjnym danej komórki organizacyjnej realizują w niej kluczowe funkcje.

Wymogi wobec osób zarządzających, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych regulowane są odrębnie.

Osoba zarządzająca musi spełniać w szczególności poniższe wymagania:

1. spełnia wymogi określone w Statucie Towarzystwa;
2. daje rękojmię prowadzenia spraw Towarzystwa w sposób należyty;
3. posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
4. nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
5. nie jest członkiem organu zarządzającego:
  - a. zakładu reasekuracji,
  - b. towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub zarządzającego alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi w rozumieniu ustawy o funduszach prowadzącego działalność na podstawie zezwolenia, o podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami lub inną działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu tej ustawy,
  - c. powszechnego towarzystwa emerytalnego,
  - d. banku,
6. posiada udowodnioną znajomość języka polskiego, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
7. posiada doświadczenie zawodowe oraz wiedzę adekwatne do pełnionej funkcji szczególnie w zakresie:
  - a. rynków ubezpieczeń i rynków finansowych;
  - b. systemu zarządzania;
  - c. analizy finansowej i aktuarialnej;
  - d. zasad, reguł i wymogów przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem Towarzystwa, w tym umiejętności dostosowania do zmian przepisów prawa;

Osoba nadzorująca kluczową funkcję musi spełniać w szczególności poniższe wymagania:

1. posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Polsce lub uzyskane w innym państwie w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa, chyba że ze względu na doświadczenie zawodowe danej osoby KNF wyda zgodę na odstępnie od tego wymogu wobec tej osoby;
2. spełnia wymogi określone dla osób zarządzających wskazane w pkt. 2, 3, 4, 7 powyżej;

Osoba wykonująca czynności należące do funkcji kluczowych musi spełniać wymagania określone w opisie stanowiska, na którym jest zatrudniona. Opisy stanowisk pracy dla danej funkcji tworzone są w oparciu o Regulamin organizacyjny Towarzystwa oraz regulamin organizacyjny danej komórki organizacyjnej realizującej funkcję kluczową.

Podstawowe wymagania wobec powyższej grupy osób w rozróżnieniu na poszczególne funkcje kluczowe zostały opisane poniżej:

1. na stanowiskach w funkcji aktuarialnej wymaga się posiadania wiedzy z dziedziny matematyki ubezpieczeniowej i finansowej oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;

2. na stanowiskach w funkcji zarządzania ryzykiem wymaga się posiadania wiedzy z dziedziny oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia, zarządzania ryzykiem operacyjnym i technik ograniczania ryzyka oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;
3. na stanowiskach w funkcji audytu wewnętrznego wymaga się posiadania wiedzy w zakresie oceny ryzyka, analizy i przyporządkowania procesów, metodologii pracy audytu, dobrych praktyk w procesach biznesowych, umiejętności wydawania rekomendacji na podstawie wyników prac przeprowadzonych zgodnie z planem audytu oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;
4. na stanowiskach w funkcji zgodności z przepisami wymaga się posiadania wiedzy w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, oceny ryzyka braku zgodności, umiejętności opracowywania rozwiązań systemowych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku.

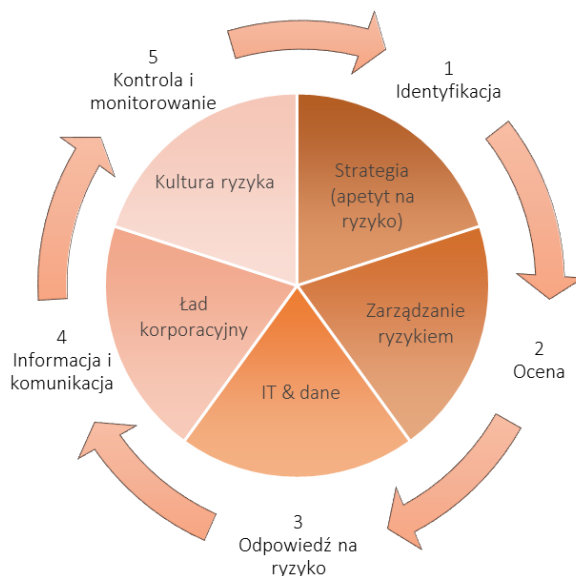
Ocena kompetencji i reputacji osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji następuje w procesie rekrutacji oraz na bieżąco podczas trwania zatrudnienia zgodnie z zasadami wskazanymi w Metodocyce oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych.

Ocena kompetencji i reputacji dokonywana jest w sposób indywidualny. Kryteria stanowiące podstawę oceny wobec powyższych osób określone są na podstawie przepisów prawa, przepisów wewnętrznych Towarzystwa oraz opisu stanowiska pracy. Poszczególne kryteria oceniane są indywidualnie i stanowią podstawę co do oceny danej osoby. Ocena dokonywana jest w oparciu o przekazane przez daną osobę dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, ocenę jej zachowania i postaw w ramach wykonywania czynności służbowych oraz informacje pozyskane z innych źródeł.

Osoby, które faktycznie zarządzają Towarzystwem mają dostęp do szkoleń wewnętrznych oraz zewnętrznych przez co stale podnoszą swoje kwalifikacje.

### **B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności**

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że Towarzystwo realizując swoje cele biznesowe, monitoruje i zarządza portfelami w sposób bezpieczny i adekwatny do skali ponoszonego ryzyka. Strategia zarządzania ryzykiem jest integralną częścią procesu zarządzania Towarzystwem. Strategia zarządzania ryzykiem razem z regulacjami Towarzystwa zawierającymi szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka podlega regularnemu przeglądowi w celu dostosowania do zmian profilu ryzyka Towarzystwa i otoczenia gospodarczego, w którym działa Towarzystwo.



Do głównych elementów strategii zarządzania ryzykiem w Towarzystwie należą:

- ustalony przez Radę Nadzorczą, Zarząd i Komitety poziom apetytu na ryzyko;
- procesy obejmujące identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie, raportowanie oraz działania zarządcze dotyczące poszczególnych ryzyk;
- struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem, w której kluczową rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd, Komitet Ryzyka (do którego w ramach struktury organizacyjnej raportuje Komitet Produktowy, Komitet Szkodowy oraz Komitet ds. Technologii Informatycznej i Bezpieczeństwa Środowiska Teleinformatycznego), Komitet Zarządzania Ryzykiem Inwestycyjnym oraz Aktywami i Pasywami.

Podział kompetencji i zadań realizowanych przez poszczególne jednostki w procesie zarządzania ryzykiem w Towarzystwie odbywa się na 4 poziomach kompetencyjnych. Trzy pierwsze poziomy obejmują:

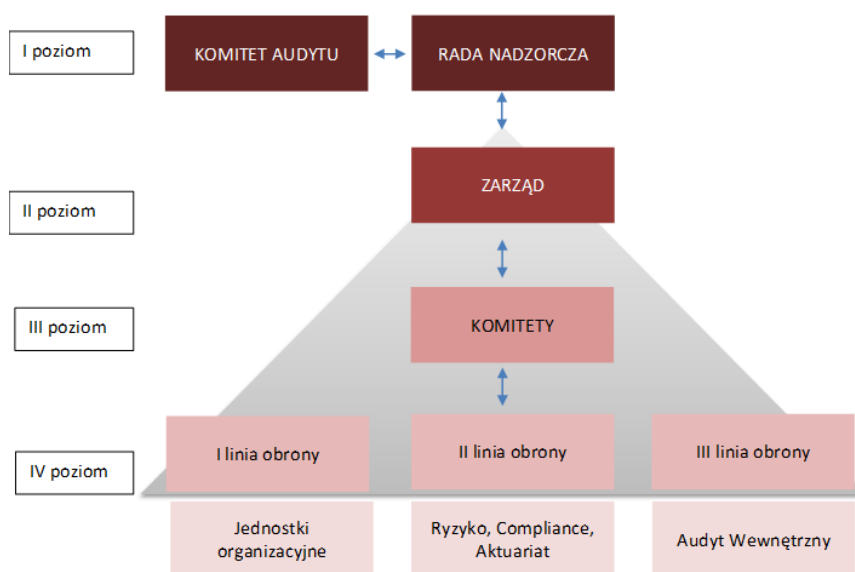
- Radę Nadzorczą, która sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność;
- Zarząd, który organizuje i zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez określenie strategii, zasad, wyznaczenie apetytu na ryzyko, określenie profilu ryzyka i określenie tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka;
- Komitety, które podejmuje decyzje dotyczące ograniczania poziomu poszczególnych ryzyk do ram wyznaczonych przez apetyt na ryzyko.

Czwarty poziom, w którym zadania związane z procesem zarządzania ryzykiem podzielone są pomiędzy 3 linie obrony, obejmuje:

- pierwsza linia obrony (właściciele biznesowi produktu/procesu) jest odpowiedzialna za identyfikację, ocenę, zarządzanie, monitorowanie i raportowanie ryzyk;

- druga linia obrony (funkcja zarządzania ryzykiem, funkcja zgodności z przepisami, funkcja aktuarialna) jest odpowiedzialna za weryfikację, wsparcie oraz nadzór nad kompletnością i adekwatnością procesu identyfikacji, oceny, zarządzania, monitorowania i raportowania ryzyk;
- trzecia linia obrony (funkcja audytu wewnętrznego) jest odpowiedzialna za przegląd i ocenę efektywności oraz adekwatności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania.

Schemat struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem:



### Funkcja zarządzania ryzykiem

Umieszczenie funkcji zarządzania ryzykiem w strukturze organizacyjnej Towarzystwa zapewnia jej oddzielenie od funkcji związanych z osiągnięciem celów biznesowych, w tym obszarów odpowiedzialnych za sprzedaż.

Funkcja zarządzania ryzykiem koordynuje, monitoruje oraz rozwija proces systemu zarządzania ryzykiem poprzez:

1. planowanie, organizowanie, koordynowanie i kontrolowanie we współpracy z Komitetem Ryzyka działalności w zakresie zarządzania ryzykiem;
2. opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie organizacji, metod i zakresów działalności obszaru zarządzania ryzykiem w Towarzystwie;
3. wdrożenie, bieżąca kontrola, przeprowadzanie okresowych przeglądów systemu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie;
4. udział w pracach związanych z wdrożeniem standardów Wypłacalność II w obszarze zarządzania ryzykiem;
5. identyfikacja, ocena, monitorowanie i kontrolowanie ryzyk;
6. opracowywanie, rozwijanie i weryfikacja metod pomiaru ryzyka;
7. wsparcie przy przeprowadzaniu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA);



8. tworzenie analiz i sporządzanie okresowych raportów z zakresu zarządzania ryzykiem na potrzeby własne, organu nadzoru i innych instytucji zewnętrznych;
9. inicjowanie i opracowywanie rozwiązań oraz rekomendowanie działań optymalizujących ekspozycje na ryzyko;
10. kontrolowanie kluczowych wskaźników ryzyka (KRI);
11. współpraca z innymi komórkami i jednostkami Towarzystwa z zakresu działalności Departamentu Zarządzania Ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem podlega bezpośrednio członkowi Zarządu Towarzystwa odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem.

### **Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA)**

W ramach istniejącego systemu zarządzania ryzykiem Towarzystwo przeprowadza własną ocenę ryzyka i wypłacalności. Własna ocena ryzyka i wypłacalności stanowi integralną część strategii działalności i jest stale uwzględniana przy podejmowaniu strategicznych decyzji przez Towarzystwo. Własna ocena ryzyka i wypłacalności jest przeprowadzana regularnie, co najmniej raz w roku, a także po wstąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka. Zarząd Towarzystwa odpowiada za planowanie i kierowanie przebiegiem procesu ORSA, zatwierdza pisemne zasady zarządzania dotyczące ORSA oraz dokonuje ich przeglądu co najmniej raz w roku, a także zatwierdza raporty ORSA.

Każda własna ocena ryzyka i wypłacalności musi być udokumentowana w formie: raportu wewnętrznego, raportu do Organu nadzoru oraz z protokołu z przeprowadzonego procesu.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności zawiera:

- ocenę istotności, z jaką profil ryzyka Towarzystwa odbiega od założeń formuły standardowej;
- ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności;
- ocenę ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi i z wymogami dotyczącymi rezerw w systemie Wypłacalności II.

ORSA przeprowadzona na koniec 2020 roku zawiera ocenę kontynuowania działalności na zasadach ciągłości i ocenę niezbędnych do tego środków finansowych w latach 2021-2023. W latach 2021-2023 Towarzystwo nie rozpoznaje zagrożenia braku pokrycia środkami własnymi zarówno SCR, jak i MCR. W rezultacie przeprowadzona ocena daje wiarygodną podstawę do planowania zapotrzebowania na kapitał oraz wymogów wypłacalności na moment przeprowadzenia oceny wraz z symulacją podstawowych odchyżeń od składki przypisanej i wpływu reasekuracji na wymogi kapitałowe.

### **B.4 System kontroli wewnętrznej**

W celu usystematyzowania całego procesu związanego z Systemem kontroli wewnętrznej została opracowana Polityka Kontroli Wewnętrznej. Zarząd sprawuje całościowy nadzór nad realizacją założeń niniejszej polityki. Ustanowienie systemu kontroli wewnętrznej jest spełnieniem wymagań zawartych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 roku nr 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II). System kontroli wewnętrznej jest centralnym elementem zintegrowanym ze strukturą operacyjną i organizacyjną Towarzystwa.

System kontroli wewnętrznej w Towarzystwie obejmuje procedury administracyjne i księgowe, procedury oraz mechanizmy kontroli funkcjonalnej, a także odpowiednie ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach Towarzystwa. Kluczowym elementem Systemu kontroli wewnętrznej jest jego odpowiednia dokumentacja i raportowanie. Każda jednostka organizacyjna jest zobowiązana do posiadania regulacji wewnętrznych dotyczących czynności kontrolnych wykonywanych w celu ograniczenia istotnego ryzyka. Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi dokonują oceny skuteczności kontroli. W przypadku stwierdzenia braków lub nieskutecznych kontroli właściciel ryzyka jest zobowiązany do przygotowania działań naprawczych oraz ich wdrożenia i właściwego udokumentowania. W ramach przeprowadzanych kontroli funkcjonalnych osoby kierujące komórkami organizacyjnymi są zobowiązane do udokumentowania przeprowadzonych kontroli.

### Funkcja zgodności z przepisami

W Towarzystwie funkcjonuje hybrydowy model zapewnienia zgodności, polegający na tym, że zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest przez wszystkie jednostki organizacyjne oraz pracowników a nadzór (w zakresie działań zgodnych z przepisami) i wiedza specjalistyczna skupia się w Departamencie Zgodności, który również koordynuje ten proces oraz przekazuje raporty do Zarządu i Rady Nadzorczej. Ponadto, działania Departamentu Zgodności wykraczają także na zewnątrz organizacji, obejmując swoim zakresem stosowanie dobrych praktyk wobec organów państwowych oraz przestrzeganie lojalności kontraktowej w obrocie gospodarczym. Podstawowe zadania funkcji zgodności z przepisami:

1. identyfikacja, ocena, monitorowanie, ograniczanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności w Towarzystwie;
2. przygotowywanie i wprowadzanie regulacji dotyczących ryzyka braku zgodności w organizacji;
3. doradztwo dla jednostek organizacyjnych w zakresie stosowania nowowprowadzanych oraz obowiązujących przepisów prawa i standardów rynkowych;
4. przeprowadzanie wewnętrznych kontroli z zakresu zgodności oraz testowanie skuteczności obowiązujących w Towarzystwie procesów;
5. wydawanie rekomendacji z zakresu ryzyka braku zgodności;
6. sporządzanie raportów z zakresu ryzyka braku zgodności;
7. planowanie i prowadzenie cyklicznych szkoleń;

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Towarzystwie polega, w szczególności na:

1. identyfikacji ryzyka - dokonywanej przez wszystkich pracowników Towarzystwa. Departament Zgodności zapewnia zorganizowany i uregulowany proces zbierania informacji umożliwiających ocenę i ograniczanie ryzyka braku zgodności. Za gromadzenie danych do identyfikacji ryzyka braku zgodności odpowiedzialny jest Departament Zgodności, którego zadaniem jest integracja w skali całego Towarzystwa informacji dotyczącej ryzyka braku zgodności, umożliwiająca skoordynowane zarządzanie tym ryzykiem.
2. ocenie ryzyka - opartej na zestawieniach statystycznych występujących przypadków niezgodności lub naruszeń z uwzględnieniem oszacowania dotkliwości skutków występującego ryzyka oraz zdefiniowanych wskaźników ryzyka braku zgodności.

3. monitorowaniu ryzyka - polegającym na systematycznym obserwowaniu i śledzeniu zmian profilu ryzyka braku zgodności. Monitorowaniu podlega także skuteczność stosowanych metod ograniczania ryzyka.
4. ograniczaniu ryzyka – obejmującym działania zapobiegające występowaniu braku zgodności i naruszeń, eliminowaniu zidentyfikowanych przypadków braku zgodności oraz minimalizacji skutków ich wystąpienia.
5. raportowaniu o ryzyku - polegającym na przygotowywaniu wewnętrznych oraz zewnętrznych raportów z zakresu ryzyka braku zgodności w określonych terminach i dla określonych adresatów.

## B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Zasady działania audytu wewnętrznego zostały określone w Karcie Audytu Wewnętrznego przyjętej przez Komitetu Audytu w dniu 17 grudnia 2019 roku, która zastąpiła Regulamin obowiązujący w latach 2016-2019. Zgodnie z postanowieniami Karty - audyt wewnętrzny podlega organizacyjnie pod Prezesa Zarządu, a merytorycznie pod Komitet Audytu. Funkcja audytu nie jest łączona z innymi funkcjami kluczowymi. Do głównych czynności wykonywanych przez Departament Audytu Wewnętrznego należy:

1. opracowanie na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka rocznego planu audytu oraz jego planowe wykonanie,
2. realizacja czynności audytowych: zapewniających, doradczych oraz sprawdzających,
3. sporządzanie rocznej informacji o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego.

Funkcja audytu wewnętrznego posiada odpowiednią pozycję w organizacji, a podczas przeprowadzania audytów pracownicy funkcji audytu realizują zadania zgodnie z Kartą Audytu to jest m.in. niezależnie i obiektywnie. Audyt wewnętrzny działa w ramach umożliwiających mu: nieograniczony dostęp do kierownictwa wyższego szczebla, komunikowanie wyników zadań do Prezesa Zarządu oraz Komitetu Audytu. Audyt wewnętrzny zachowuje w swoich działaniach obiektywizm, gwarantując, że u żadnego z pracowników audytu wewnętrznego nie występuje konflikt interesów i że żaden z pracowników tej funkcji nie podejmuje obowiązków operacyjnych, w ramach których byłby odpowiedzialny przed kierownictwem liniowym.

Poza ustawieniem Karty Audytu w 2019 roku odnotować należy pozostałe zmiany jakie nastąpiły w funkcji audytu wewnętrznego w 2020 roku w obszarze liczebnym, jakościowym oraz proceduralnym. Departament Audytu Wewnętrznego został poszerzony o głównego specjalistę ds. audytu i kontroli, który do tej pory realizował zadania z zakresu kontroli likwidacji szkód. Po przejściu do DAW wzięł udział w szkoleniu ze standardów audytu, przeprowadzone przez kierownika DAW oraz w szkoleniu z audytowania programów etycznych w organizacji, przeprowadzonym na rzecz Podkomisji audytu i kontroli wewnętrznej PIU.

W 2020 roku zostały opracowane procedury: planistyczno-sprawozdawczą oraz metodologiczną.

Osoba kierująca funkcją audytu wewnętrznego dysponuje międzynarodowymi certyfikatami audytorskimi Instytutu Auditorów Wewnętrznych, w tym Dyplomowanego Audytora Wewnętrznego (CIA – The Certified Internal Auditor). W 2020 roku wzięła udział w szkoleniu z obszaru audytowania zagadnień informatycznych w zakresie objętym programem CISA - Certified Information Systems Auditor.

Spektrum audytu wynika z takich zagadnień jak: ocena ekspozycji na ryzyka, wynik oceny BION, wynik oceny kontroli wewnętrznej, wyniku samooceny oraz oceny organu nadzoru w zakresie spełnienia rekomendacji i wytycznych oraz oceny wpływu na działalność pozostałych zobowiązań regulacyjnych.

Planowanie zadań audytowych opiera się o wieloetapową analizę ryzyka uwzględniającą wynik dotychczasowych prac audytu, istotność poszczególnych ryzyk oraz ocenę istniejących mechanizmów kontrolnych ustawianych w odpowiedzi na te ryzyka.

Na podstawie delegacji kompetencyjnej, zawartej w Karcie Audytu kierujący funkcją audytu wewnętrznego określił misję i wizję tej funkcji. Zalecenia z zadań zapewniających oraz czynności doradczych są wydawane z rozróżnieniem stopnia istotności, wraz z terminem wdrożenia danego zalecenia. W styczniu 2020 roku zostały również opracowane i wydane przez kierującego funkcją audytu procedury wewnętrzne dot. planowania rocznego, sprawozdawczości rocznej oraz przeprowadzania zadania audytowego.

Po zmianach kadrowych i regulacyjnych w funkcji audytu zrealizowano zadania w obszarze, zarządzania ryzykiem, chmury, informatyki, produktów rolnych oraz wybranych aspektów procesu dystrybucji. Ponadto funkcja audytu dostarczyła istotną część zadania doradczego w obszarze ryzyk, a audytu i zgodności do szkolenia zdalnego z tych obszarów.

## B.6 Funkcja aktuarialna

Zgodnie z przyjętym w Towarzystwie Regulaminem Funkcji Aktuarialnej, celem funkcji jest:

1. koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, w szczególności wyznaczanie wartości najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
2. nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego;
3. ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości;
4. zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w szczególności poprzez:
  - a. cykliczną (co najmniej raz do roku) ocenę adekwatności stosowanych metod i modeli wyceny, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
  - b. cykliczne (co najmniej raz do roku) badanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
  - c. porównanie najlepszych oszacowań odszkodowań i świadczeń oraz kosztów z rezerw tworzonych na potrzeby wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
5. ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
6. informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej zakładu ubezpieczeń o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
7. cykliczne (co najmniej raz do roku) sporządzanie raportu skierowanego do Zarządu zawierającego informacje na temat zadań wykonywanych przez Aktuariusza dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
8. wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;

9. wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
10. współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
  - a. modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego; własnej oceny ryzyka i wypłacalności zakładu ubezpieczeń, o której mowa w art. 63 Ustawy.

Osobą nadzorującą funkcję aktuariálną w Towarzystwie jest Dyrektor Departamentu Aktuariatu i Reasekuracji. Zadania w ramach funkcji aktuariálnej Towarzystwa wykonywane są przede wszystkim przez pracowników departamentu aktuariatu i reasekuracji. Funkcję aktuariálną w realizacji zadań wspierają między innymi komórki:

- Departament Finansowo-Księgowy;
- Departament Likwidacji Szkód;
- Departament Zarządzania Ryzykiem;
- Departament Windykacji;
- Departament Ubezpieczeń.

Dyrektor Departamentu Aktuariatu i Reasekuracji raz do roku sporządza raport skierowany do Zarządu zawierający opis zadań wykonywanych przez funkcję aktuariálną oraz ich wyniki, w szczególności dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

## B.7 Outsourcing

Zasady dotyczące outsourcingu zostały określone w Polityce outsourcingowej. Dokument spełnia założenia określone w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz wytycznych EIOPA. Kompletny przegląd oraz aktualizacja Polityki outsourcingowej dokonywany jest raz w roku lub w przypadku zajścia znaczących zmian na bieżąco.

W 2020 r. Towarzystwo jednokrotnie informowało Organ nadzoru o planowaniu wdrożenia outsourcingu w zakresie czynności uznanych za ważne lub podstawowe oraz dwukrotnie o zmianie w zakresie outsourcingu podstawowych lub ważnych czynności (polegającej na dwukrotnym aneksowaniu umowy na rozbudowę i utrzymanie systemu IT dotyczącej jedynie przedłużenia okresu, na który zawarta została wcześniejsza umowa). Z uwagi na istniejące rozbieżności interpretacyjne, w zakresie możliwości uznania ww. zmiany za istotną zmianę outsourcingu w rozumieniu art. 75 ust. 2 Ustawy, z daleko posuniętej ostrożności, TUZ TUW postanowiło zawiadomić o tym fakcie Organ nadzoru.

W pozostałym zakresie Towarzystwo nie zlecało w drodze outsourcingu ważnych funkcji lub czynności należących do systemu zarządzania. Tym niemniej ww. funkcje oraz czynności zostały dokładnie określone w Polityce outsourcingowej.

Do ważnych czynności w Towarzystwie zaliczają się:

1. składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych
2. ocena ryzyka w ubezpieczeniach osobowych i ubezpieczeniach majątkowych oraz w umowach gwarancji ubezpieczeniowych;
3. wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów ubezpieczenia, umów reasekuracji lub umów gwarancji ubezpieczeniowych;

4. lokowanie środków zakładu ubezpieczeń;
5. ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych;
6. ustalanie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych;
7. ustalanie wartości przedmiotu ubezpieczenia;

Zgodnie z postanowieniami Polityki outsourcingowej, Towarzystwo zawiadamia Organ Nadzoru, co najmniej na 30 dni przed rozpoczęciem zlecenia wykonywania ww. kluczowych funkcji i ważnych czynności, z zastrzeżeniem, że zlecenie wykonania dotyczyło będzie tylko i wyłącznie całego obszaru działalności Towarzystwa w ramach wskazanych czynności.

Przy zawieraniu umowy outsourcingowej Towarzystwo kieruje się zasadami zapewnienia działalności zgodnej z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, profesjonalizmem zarządzania świadczonymi usługami oraz bezpieczeństwem ubezpieczonych, ubezpieczających i uprawnionych z umów ubezpieczenia, a także kryterium redukcji kosztów funkcjonowania Towarzystwa.

Ponadto, przed podjęciem decyzji o zawarciu umowy outsourcingowej, komórka odpowiedzialna za obszar, do którego ma zastosowanie wskazana umowa outsourcingowa przeprowadza i dokumentuje pisemną analizę:

1. korzyści i zagrożeń, wynikających z powierzenia wykonania usługi, w tym m.in. możliwości:
  - a. redukcji/wzrostu kosztów działania
  - b. zwiększenia/obniżenia efektywności działania,
  - c. poprawy/pogorszenia jakości oferowanych usług,
  - d. zwiększenia/ograniczenia dostępu do wiedzy i nowych technologii,
2. ryzyka związanego z powierzeniem wykonywania usługi,
3. informacji na temat m.in.:
  - a. sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu zewnętrznego,
  - b. zapewnianego przez podmiot zewnętrzny poziomu bezpieczeństwa oraz jakości świadczonych usług,
  - c. zdolności podmiotu zewnętrznego do wywiązania się z terminowej i jakościowej realizacji usług w zakresie objętym umową,
  - d. posiadanych przez podmiot zewnętrzny uprawnień, koncesji wymaganych przepisami prawa,
  - e. posiadania przez podmiot zewnętrzny planu działania,
  - f. stosowanych zasad bezpieczeństwa, w tym sposobu i jakości zabezpieczenia baz danych, do których podmiot zewnętrzny ma dostęp,
  - g. posiadanych procedur i mechanizmów kontrolnych,
  - h. wyników testowania planów awaryjnych podmiotu zewnętrznego.

Wszystkie podmioty, którym powierzone zostały czynności w ramach outsourcingu, podlegają jurysdykcji polskiej.

## **B.8 Wszelkie inne informacje**

System zarządzania Towarzystwa jest adekwatny do ryzyk charakterystycznych dla działalności TUZ TUW pod kątem charakteru, skali i złożoności jego działalności.

## C. Profil ryzyka

Towarzystwo w celu wyceny ryzyka stosuje formułę standardową, chyba że w opisie wskazano inną metodę.

Poniższa Tabela prezentuje wartość całkowitego wymogu kapitałowego SCR według stanu na 31.12.2020 r. w porównaniu z wymogiem kapitałowym według stanu na 31.12.2019 r. oraz wartości dla poszczególnych modułów:

tys. zł	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
<b>SCR</b>	<b>74 598</b>	<b>63 622</b>
ryzyko rynkowe	17 254	17 882
ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	9 388	7 346
ryzyko aktuarialne - health	6 157	5 493
ryzyko aktuarialne - non-life	49 343	40 858
ryzyko aktuarialne - life	792	851
ryzyko operacyjne	11 957	9 887

### C.1 Ryzyko aktuarialne

Główną składową ryzyka Towarzystwa, liczonego w oparciu o formułę standardową, stanowi ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie. W szczególności wymóg kapitałowy jest generowany przez podmoduł ryzyka składki i rezerw.

tys. zł	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
<b>ryzyko aktuarialne - non-life</b>	<b>49 343</b>	<b>40 858</b>
ryzyko składki i rezerw	42 063	35 500
ryzyko katastroficzne	16 625	12 162
ryzyko masowej rezygnacji z umów	6 276	6 734

Ryzyko składki i rezerw jest to ryzyko związane z realizacją przez Towarzystwo swojej podstawowej działalności jaką jest sprzedaż ubezpieczeń.

W portfelu Towarzystwa około 61% składki przypisanej brutto stanowią ubezpieczenia z gr 10 – ubezpieczenia Odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

W roku 2020 Towarzystwo kontynuowało inwentaryzację portfela komunikacyjnego, która polegała m.in. na: przebudowie taryf i zarządzaniu poprzez profilowanie klienta jak i przedmiotu ubezpieczenia w zakresie wskaźników szkodowości, częstości szkód, marżowości itp. Towarzystwo w sposób ciągły przeprowadza działania w zakresie udoskonalenia taryfy komunikacyjnej względem rynku przy jednoczesnym dążeniu do uzyskania składek adekwatnych do ryzyka. Towarzystwo kontynuuje inwentaryzację pozostałych produktów, które są obecnie w sprzedaży m.in. autocasco, ubezpieczenie domów i mieszkań oraz ubezpieczenia majątku klientów z segmentu MSP.

Powyższe grupy ubezpieczeniowe są to grupy strategiczne pod względem wielkości składki przypisanej dla Towarzystwa.



- Wskaźnik szkodowości dla grupy 3 po roku 2020 wyniósł 69% v 77% w analogicznym okresie roku ubiegłego;
- Wskaźnik szkodowości dla grupy 8 po roku 2020 wyniósł 50% v 49% w analogicznym okresie roku ubiegłego,
- Wskaźnik szkodowości dla grupy 10 po roku 2020 wyniósł 94% v 86% w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W strukturze sprzedaży Towarzystwa najwięcej stanowi grupa 10 (61%), grupa 3 (12%) oraz grupa 8 (11%).

Towarzystwo w 2020 roku kontynuowało działania odnośnie rozwoju sprzedaży ubezpieczeń poza gr 10, tak aby zmniejszyć udział powyższej grupy w strukturze portfela.

W największej grupie ubezpieczeniowej tzn. 10, Towarzystwo skupia się przede wszystkim na ubezpieczeniu samochodów osobowych (73% portfela grupy 10), ubezpieczeniach flotowych (15% portfela grupy 10) oraz ubezpieczeniu samochodów ciężarowych do 3,5 tony (5% portfela grupy 10). Pozostałe przedmioty ubezpieczenia w grupie 10 stanowią niewielki udział w strukturze portfela (m.in. mikrobusy, samochody ciężarowe pow. 3,5 tony, pojazdy specjalne, motocykle, motorowery oraz przyczepy i ciągniki rolnicze).

Towarzystwo mityguje ryzyko aktuarialne poprzez:

- działania mające na celu systematyczną poprawę jakości posiadanego portfela, w tym: weryfikację ubezpieczonych na podstawie bazy UFG, systematyczne uaktualnianie stawek za ryzyko, mających na celu poprawę rentowności portfela, segmentację portfela oraz szczegółowe analizowanie wyników z prowadzonej działalności,
- reasekurację, aby ograniczyć ryzyko aktuarialne i katastroficzne.

W celu oceny ryzyka aktuarialnego Towarzystwo cyklicznie analizuje sytuację poprzez analizę raportów w obszarze składki adekwatnej, szkodowości, wyników technicznych poszczególnych linii biznesowych i na bieżąco omawia te wyniki na Komitecie Produktowym oraz podejmuje decyzje na temat zmian.

Dodatkowo w ramach procesu odnowień umów reasekuracyjnych badana i awizowana jest ekspozycja Towarzystwa na zdarzenia katastroficzne i program reasekuracji jest dostosowany do tej ekspozycji. W ciągu roku, Towarzystwo limituje ryzyko, tak aby nie przekroczyć limitów ekspozycji na ryzyko katastroficzne wynikające z umów reasekuracyjnych.

Identyfikacja ryzyka aktuarialnego rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu, aż do momentu wygaśnięcia wszelkich zobowiązań. Identyfikacja ryzyka ubezpieczeniowego odbywa się m.in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z przepisami prawa;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania;
- weryfikację i walidację zmian w produktach;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów w Towarzystwie;
- monitorowanie i ocena istniejących produktów;

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na dokonaniu szczegółowej analizy elementów ryzyka, w sposób



umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia a wraz z tym poniesienia odpowiedzialności przez Towarzystwo.

Pomiar i ocena ryzyka obejmują następujące działania:

- analizę wybranych wskaźników mających na celu ograniczenie występowania częstotliwości szkód oraz zmniejszenia ich rozmiaru;
- analizę danych statystycznych;
- analizę miar ekspozycji i ich wrażliwości;
- wiedzy eksperckiej pracowników.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego obejmuje szczególną analizę ryzyka za pomocą zestawu raportów zawierających wybrane wskaźniki przez Towarzystwo. Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku i wspiera zarządzanie produktem na poszczególnych poziomach decyzyjności. Częstotliwość raportów oraz zakres zostały dostosowane do poszczególnych obszarów zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem aktuarialnym w Towarzystwie odbywa się w szczególności, poprzez:

- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitoring adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitoring istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczenia ryzyka aktuarialnego, w tym reasekuracji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie odbywa się poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów oraz wyłączeń odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia,
- reasekuracje,
- adekwatną politykę taryfikacyjną,
- adekwatną politykę przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwritingu),
- właściwą dla charakteru ubezpieczenia procedurę likwidacji szkód,
- decyzje i plany sprzedażowe,
- prewencję.

## C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe stanowiło na 31.12.2020 r. drugi co do wielkości moduł ryzyka Towarzystwa. Jest ono ściśle związane z prowadzoną przez zakład działalnością lokacyjną. W całym roku 2020 Towarzystwo podejmowało decyzje inwestycyjne mające na celu odpowiednie zarządzanie tym ryzykiem. W szczególności utrzymywane są środki pieniężne w walucie, w celu ograniczania ryzyka walutowego oraz zdwersyfikowania ryzyka koncentracji poprzez współpracę z kilkoma dużymi bankami z dobrą oceną jakości kredytowej.

W ramach modułu ryzyka rynkowego najwyższe ryzyko jest generowane w ramach podmodułów: cen nieruchomości oraz spreadu kredytowego.

tys. zł	31.12.2020	31.12.2019
ryzyko rynkowe	17 254	17 882
ryzyko stopy procentowej	2 561	4 291
ryzyko walutowe	3 872	2 620
ryzyko koncentracji aktywów	5 858	3 715
ryzyko spreadu kredytowego	6 656	5 822
ryzyko cen akcji	474	2 787
ryzyko nieruchomości	7 879	7 088

Ryzyko cen nieruchomości jest związane z posiadaniem w portfelu aktywów będących nieruchomościami. Około 10% wzrost wielkości ekspozycji na to ryzyko względem roku poprzedniego wynika z faktu aprecjacji posiadanej przez Towarzystwo nieruchomości komercyjnej.

Struktura lokat w 2020 roku uległa pewnym zmianom:

1. Obniżeniu (z 9,7% do 9,0%) uległ udział nieruchomości w wartości całkowitej portfela lokat – pomimo wzrostu wyceny rynkowej posiadanych aktywów z tej klasy, znacznie dynamiczniej przyrastała wartość innych lokat,
2. Zwiększeniu (z 37,7% do 41,8%) uległ udział obligacji skarbowych i gwarantowanych przez Skarb Państwa, w związku z nabywaniem obligacji Banku Gospodarstwa Krajowego (tzw. COVID-bondy),
3. Obniżeniu (z 37,6% do 32,4%) uległ udział obligacji komunalnych – na skutek jedynie zachowania wcześniej zakupionych instrumentów, przy jednoczesnym wzroście portfela inwestycyjnego w innych klasach aktywów,
4. Zwiększeniu (z 15,0% do 16,8%) uległ udział obligacji korporacyjnych, poprzez dodatkowe zakupy w celu szukania rentowności na rynku po drastycznych obniżkach stóp procentowych w 2020 r.

Konsekwencją powyższego dla podmodułów ryzyka rynkowego było:

- Wzrost ryzyka spreadu kredytowego (konsekwencja pkt. 4) powyżej)
- Wzrost ryzyka koncentracji (konsekwencja pkt. 2) powyżej)

Ryzyko stopy procentowej wynika głównie z ryzyka związanego z najlepszym oszacowaniem rezerw, które jest narażone na wahania stóp procentowych oraz w mniejszym stopniu z posiadanymi w portfelu aktywami – obligacjami komunalnymi, skarbowymi i korporacyjnymi.

Z kolei istotne zmniejszenie się ryzyka stopy procentowej podyktowane było w głównej mierze ww. obniżeniem struktury terminowej stóp procentowych, jakie miało miejsce w 2020 r.

Ryzyko walutowe jest związane z posiadaniem rezerw w walutach obcych, co jest związane z prowadzeniem przez Towarzystwo procesów likwidacji szkód w walucie obcej, co jest związane głównie ze szkodami klientów Towarzystwa, które mają miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zwiększenie się ryzyka walutowego w 2020 r. wynikało z gwałtownego wzrostu różnicy między aktywami i zobowiązaniami w walutach obcych (w grudniu zostało zgłoszone wyjątkowo wysokie roszczenie w GBP związane z wypadkiem komunikacyjnym na terenie Wielkiej Brytanii spowodowanym przez kierowcę ubezpieczonego w TUZ TUW).

Z kolei ekspozycja na ryzyko cen akcji jest konsekwencją rozpoznawania tzw. współczynnika "symetric adjustment" (symetryczny mechanizm dostosowania). W poprzednim roku do tej pozycji zaklasyfikowano zaksięgowania na bilansie ekonomicznym Towarzystwa aktywa z tytułu prawa użytkowania przestrzeni biurowej – zgodnie z nowym standardem MSSF 16. W toku 2020 r. ryzyko wynikające z ww. standardu MSSF 16 zostało przeklasyfikowane do pozycji „ryzyko nieruchomości”.

Realizując strategię bezpiecznego inwestora Towarzystwo odpowiednio dywersyfikuje strukturę lokat wg rodzajów lokat oraz emitentów. Dywersyfikacja lokat jest dokonywana przy uwzględnieniu potrzeb zachowania płynności lokat i możliwości odpowiedniego nimi zarządzania.

Nowo nabywane lokaty muszą spełniać warunek płynności (być notowane na aktywnych rynkach) oraz zapewniać jak najmniejsze ryzyko kredytowe (lokaty w papiery wartościowe: skarbowe lub gwarantowane przez skarb państwa lub emitowane przez przedsiębiorstwa o odpowiednio wysokiej wiarygodności kredytowej).

W swoim założeniu, Towarzystwo utrzymuje lokaty w dłużne papiery wartościowe do momentu ich wykupu, co również pozwala ograniczać ryzyko tak płynności, jak i stopy procentowej.

### C.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Towarzystwa jest względnie niewielkie (stanowi czwarty co do wielkości moduł ryzyka). Kalkulacja ryzyka kredytowego obejmuje ekspozycje typu 1-szego i ekspozycje typu 2-iego.

Ekspozycje typu 1-szego obejmują ekspozycje z tytułu:

- a. umów ograniczania ryzyka, w tym umowy reasekuracji,
- b. środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

Ekspozycje typu 2-iego obejmują wszystkie ekspozycje kredytowe, które nie zostały objęte podmodułem ryzyka spreadu kredytowego i które nie stanowią ekspozycji typu 1-szego, w tym:

- a. należności od pośredników ubezpieczeniowych,
- b. należności od ubezpieczających,
- c. pozostałych należności (nieubezpieczeniowych).

tys. zł	31.12.2020	31.12.2019
ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	9 388	7 346
typ 1 (reasekuracja & gotówka)	7 072	5 247
typ 2 (należności przeterminowane)	2 835	2 539

Głównym elementem ryzyka dot. ekspozycji typu 1-szego jest efekt ograniczania ryzyka w postaci reasekuracji, który przy głębokiej reasekuracji stanowi istotną wartość. Ryzyko jest ograniczane poprzez dywersyfikację podmiotów reasekuracyjnych oraz poprzez dzielenie portfela reasekuracyjnego do różnych podmiotów z bardzo dobrymi lub dobrymi uznanymi ratingami. Dodatkowy element ryzyka dot. ekspozycji typu 1-szego pochodzi od utrzymywania sald środków pieniężnych w bankach (w przypadku sytuacji, kiedy bank stałby się niewypłacalny). W związku z istotną poprawą płynności Towarzystwa w 2020 r., wzrosły uległy też poziomy gotówki na rachunkach bankowych, a w konsekwencji – poziom tego podmodułu

Ekspozycję typu 2-iego stanowią inne należności od ubezpieczających, pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałych kontrahentów handlowych. W roku 2020 poziom należności z tytułu składki

ubezpieczeniowej uległ dalszemu zmniejszeniu dzięki skutecznej windykacji, co przełożyło się na spadek poziomu tego podmodułu względem roku poprzedniego.

Zarządzanie i ograniczanie ryzyka kredytowego opiera się o:

1. monitorowanie stopnia jakości kredytowej bieżących kontrahentów zgodnie z Procedurą określania stopnia jakości kredytowej w TUZ TUW;
2. określenie zasad nawiązywania współpracy z nowymi kontrahentami w kontekście oceny ich jakości kredytowej zgodnie z Procedurą określania stopnia jakości kredytowej w TUZ TUW;
3. monitorowanie kluczowych parametrów ryzyka.

#### C.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności oznacza ryzyko niemożności zrealizowania przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji lokat i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.

W celu utrzymania odpowiedniej płynności Towarzystwo, co najmniej kwartalnie, przeprowadza ocenę zestawienia dopasowania aktywów i pasywów przy uwzględnieniu planów finansowych oraz planów przepływów pieniężnych. Realizując zasadę ostrożnego inwestora Towarzystwo nabywa papiery wartościowe o wysokim standingu kredytowym lub bez ryzyka kredytowego, ale również z wysoką płynnością pozwalającą na szybkie upłynnienie aktywów w przypadku nagłej nieprzewidzianej potrzeby.

W 2020 r. Towarzystwo zarządzało swoją ekspozycją na ryzyko płynności poprzez powstrzymywanie się od lokowania w nieruchomości lub instrumenty finansowe, jakimi obraca się wyłącznie na rynkach OTC. W zamian, nabywano publicznie notowane na rynkach regulowanych obligacje, emitowane przez wysoko oceniane pod względem bezpieczeństwa i płynności przedsiębiorstwa (sektor instytucji finansowych, sektor energetyczny).

#### C.5 Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym funkcjonuje w Towarzystwie w oparciu o Politykę Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, która porządkuje i dookreśla Strategię Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie.

Towarzystwo przeprowadza regularną ocenę i monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, określając jednocześnie najważniejsze ryzyka dla każdej jednostki.

Do oceny ryzyka operacyjnego Towarzystwo wykorzystało metodę samooceny ryzyk przez zarządzających poszczególnymi jednostkami operacyjnym, przy wsparciu merytorycznym Departamentu Zarządzania Ryzykiem.

Stosowane w Towarzystwie narzędzia oceny ryzyka umożliwiają porównanie zagrożeń różnego typu w poszczególnych obszarach działalności co prowadzi do optymalizacji decyzji o alokacji zasobów dla ograniczania ryzyka. Towarzystwo podczas identyfikacji ryzyka operacyjnego uwzględnia zarówno czynniki wewnętrzne, czyli związane z Towarzystwem, jak i czynniki zewnętrzne, czyli związane z otoczeniem Towarzystwa.

Ryzyko operacyjne jest rozproszone – kierujący jednostkami organizacyjnymi określają listę potencjalnych ryzyk zgodnie z najlepszą wiedzą, częstość ich występowania oraz wielkość, wprowadzają udokumentowane kontrole celem ograniczenia ryzyk.

Metoda samooceny ryzyka zdefiniowana została przez Towarzystwo jako metoda oceny ryzyka operacyjnego oparta na analizie ocenianego procesu lub obszaru działalności Towarzystwa, wykorzystując wiedzę i doświadczenie osób odpowiedzialnych za oceniany proces lub obszar. Ponadto ocenę oparto również o dane na temat zdarzeń, zagrożenia i straty z zakresu ryzyka operacyjnego.

Powyższa metoda prowadzona jest w szczególności w ramach procesu Mapowania ryzyka operacyjnego w Towarzystwie, a także w ramach sprawowania kontroli funkcjonalnej.

Obejmuje ona kryteria ilościowe i jakościowe oceny, wykorzystując zarówno wiedzę ekspercką zarządzających jednostkami organizacyjnymi odpowiadających za obszar podlegający ocenie, jak i gromadzone dane na temat ryzyka operacyjnego.

Ocena ryzyka w ramach procesu Mapowania ryzyka zastosowana w Towarzystwie pozwoliła na:

- 1) identyfikację ryzyk,
- 2) pomiar ryzyka uwzględniający częstotliwość jego występowania,
- 3) ustalenie i ocenę mechanizmów kontroli celem ograniczenia zidentyfikowanych ryzyk,
- 4) monitorowanie ryzyk.

Kierujący poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi dokonywali oceny ryzyk niezależnie dla swoich obszarów.

Największe ryzyka operacyjne Towarzystwa w 2020 roku związane były z ryzykiem błędnego przypisania składki do polisy.

W obszarze zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w roku 2020 przeprowadzono działania w zakresie:

1. zakupu nowego systemu antywirusowego;
2. modernizacji systemu firewall;
3. podniesienia przepustowości łącza internetowego;
4. modernizacji stacji roboczych użytkowników;
5. zakupu usługi Microsoft Office 365;
6. zmiany podejścia do architektury aplikacji w kierunku budowania mikro serwisów, celem zapewnienia wydajności, reużywalności, łatwości integracji poszczególnych komponentów systemów;
7. wdrożenie nowej wersji systemu Sobol z szybką ścieżką sprzedaży dla komunikacji;
8. wdrożenie sprzedaży zdalnej

## C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Towarzystwo identyfikuje ryzyko braku zgodności, które rozumiane jest jako zagrożenie poniesienia skutków nieprzestrzegania w działalności Towarzystwa przepisów prawa (ustaw, rozporządzeń, uchwał) i innych regulacji ostrożnościowych, regulacji wewnętrznych bądź przyjętych wewnętrznie standardów, zasad lub kodeksów postępowania. Pojęcie ryzyka braku zgodności jest pojęciem szerszym niż definicja ryzyka prawnego jako jednego z rodzajów ryzyka operacyjnego. Istota ryzyka braku zgodności obejmuje zarówno kwestie formalno-prawne związane z niedostosowaniem regulacji wewnętrznych do przepisów prawa lub z faktem ich nieprzestrzegania, jak i kwestie z obszaru etyki zawodowej, praktyki i standardów oraz dobrych zwyczajów prowadzenia działalności biznesowej. Ryzyko braku zgodności wynika nie tylko z postępowania niezgodnego z przepisami prawa, ale również wewnętrznymi zasadami, normami i standardami oraz kodeksem etycznego postępowania, które nie mają charakteru reguł prawnych,

a obowiązują wewnątrz Towarzystwa. Stosowane przez Towarzystwo podejście w tym zakresie wynika z poglądu, że negatywny odbiór praktyk realizowanych przez Towarzystwo może przyczynić się do negatywnych skutków nawet w sytuacji, gdy przepisy prawne nie zostały naruszone.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Towarzystwie jest ukierunkowane na realizację dwóch rodzajów celów:

1. Strategicznym, który stanowi:
  - a. kreowanie wizerunku Towarzystwa jako podmiotu działającego zgodnie z przepisami prawa i przyjętymi standardami postępowania oraz w sposób etyczny, uczciwy i rzetelny,
  - b. przeciwdziałanie ryzyku wystąpienia sankcji prawnych i regulaminowych lub strat finansowych, które mogą być konsekwencją naruszenia lub niewłaściwego stosowania przez Towarzystwo przepisów prawa i przyjętych norm postępowania, w tym norm etycznych,
  - c. budowanie i utrzymywanie pozytywnych relacji z innymi uczestnikami rynku, w tym z udziałowcami, klientami, partnerami biznesowymi i regulatorami rynku.
2. Operacyjnym, które stanowi:
  - a. maksymalizacja skuteczności procesu zarządzania ryzykiem - dążenie do kompletnej identyfikacji ryzyka braku zgodności, najbardziej precyzyjnej oceny profilu ryzyka oraz skutecznego jego ograniczania.
  - b. przestrzeganie prawa - zdefiniowanie wewnętrznych mechanizmów kontrolnych i procedur, które zapewnią przestrzeganie przez Towarzystwo prawa oraz właściwych standardów i zachowań rynkowych.
  - c. maksymalizacja wyniku finansowego - ograniczanie kosztów i strat związanych z brakiem dostosowania Towarzystwa do zasad wynikających z regulacji prawnych oraz innych zasad nie mających charakteru bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.
  - d. promocja zasad etyki w kulturze firmowej - promowanie najwyższych standardów etyki i uczciwości w prowadzeniu działalności biznesowej.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie ryzyka braku zgodności jest Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w TUZ TUW.

Towarzystwo identyfikuje również ryzyko utraty reputacji, które rozumiane jest jako bieżące lub przyszłe ryzyko dla wyniku finansowego, środków własnych lub płynności, powstałe na skutek naruszenia wizerunku Towarzystwa.

Głównym celem zarządzania ekspozycją na ryzyko utraty reputacji jest dążenie do minimalizacji negatywnego odbioru wizerunku Towarzystwa przez klientów, kontrahentów, pośredników, partnerów społecznych, udziałowców, regulatorów oraz opinię publiczną.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie ryzyka utraty reputacji jest Polityka zarządzania ryzykiem utraty reputacji w Towarzystwie.

## C.7 Wszelkie inne informacje

Nie występują inne istotne informacje poza wskazanymi powyżej.

## D. Wycena do celów wypłacalności

---

Zgodnie z Polityką rachunkowości przyjętą dla celów Wypłacalność II aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są co do zasady w wartości godziwej zgodnie z przepisami:

- Ustawy,
- Dyrektywy WII (art. 75 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE),
- Rozporządzenia delegowanego.

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności wg wartości godziwej zgodnie z art. 223 ust. 1 i 2 Ustawy oraz Rozporządzeniem delegowanym.

Przy wycenie aktywów i zobowiązań Towarzystwo kieruje się hierarchią wyceny określoną w art. 10 ust. 2–7 Rozporządzenia delegowanego.

Podstawową metodą wyceny aktywów i zobowiązań jest wycena według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań.

Aktywny rynek, to rynek, na którym transakcje dotyczące składnika aktywów lub zobowiązania odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać w sposób ciągły informacji na temat cen.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach jest niemożliwe, Towarzystwo stosuje ceny rynkowe notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań. Jeżeli nie jest to możliwe Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny takie jak:

1. podejście rynkowe,
2. podejście dochodowe,
3. podejście kosztowe.

Towarzystwo wycenia aktywa i pasywa przy założeniu kontynuacji działalności przez kolejne 12 miesięcy. Wszystkie różnice z tytułu przeszacowania do wartości godziwej aktywów i pasywów na potrzeby Wypłacalność II prezentuje się w rezerwie uzgodnieniowej.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustala się celem pokrycia bieżących i przyszłych zobowiązań jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności (WII) ustala się zgodnie z art. 224-234 Ustawy oraz wymogami rozporządzenia delegowanego (rozdział III, tytuł I). Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest sumą najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka.

Metodologia opisana została szczegółowo w punkcie D.2.

### D.1 Aktywa

Poniżej prezentujemy dla każdej istotnej kategorii aktywów metody ujęcia i wyceny przyjęte dla celów wypłacalności oraz różnice, w tym w ujęciu ilościowym, w stosunku do metod wyceny przyjętych dla potrzeb sprawozdania finansowego wg PSR.

Wycena poszczególnych pozycji aktywów Towarzystwa powodujących różnice w wycenie dla celów wypłacalności w stosunku do sprawozdania finansowego wg PSR:

w tys. zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Aktywowane koszty akwizycji	0	48 748	-48 748	0	39 839	-39 839
Wartości niematerialne i prawne	0	4 052	-4 052	0	1 709	-1 709
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 027	313	1 714	5 306	540	-1 709
Dłużne papiery wartościowe	299 728	299 558	170	266 105	261 300	4 805
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:						
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	302 433	359 741	-57 308	235 291	276 260	-40 969
Należności z tytułu reasekuracji biernej	2 665	36 148	-33 482	1 894	20 386	-18 492
	1 978	75 236	-73 258	1 869	59 796	-57 927

### Aktywowane koszty akwizycji

Aktywowane koszty akwizycji ujmuje rozliczanie w czasie prowizji za pozyskanie umów ubezpieczeniowych i jest zgodne z zasadą rozliczania rezerwy składek. Na potrzeby wypłacalności kwota aktywowanych kosztów akwizycji jest uwzględniana w naliczeniu rezerw techniczno- ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności. Wartość korekty do celów wypłacalności na dzień 31.12.2020 r. wynosi -48 748 tys. zł.

**Wartości niematerialne i prawne** dla potrzeb wypłacalności takie jak oprogramowanie komputerowe, licencje na oprogramowanie, wyceniane są w wartości zero, chyba że możliwe jest wydzielenie danego składnika wartości niematerialnych i prawnych celem jego zbycia oraz możliwa jest jego wycena rynkowa. W SFCR wartości niematerialne i prawne zostały wycenione w wartości zero.

W sprawozdaniu finansowym PSR wartości niematerialne i prawne zostały wykazane w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości.

W pozycji **Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny** dla potrzeb wypłacalności, zgodnie z wymogami MSSF 16, rozpoznano aktywo z tytułu prawa użytkowania składnika aktywów (wynajmowanej przez TUZ TUW powierzchni biurowej o wartości 1 714 tys. zł wg stanu na 31.12.2020 r.).

W dniu 31.03.2021 r. Towarzystwo podpisało nową umowę najmu powierzchni biurowej w zmienionej lokalizacji.

**Lokaty** (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym) obejmują następujące pozycje:



w tys.żł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	329 529	322 843	6 687	291 755	285 070	6 685
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	29 802	23 285	6 517	28 353	23 770	4 583
Dłużne papiery wartościowe	299 728	299 558	170	263 402	261 300	2 102
Obligacje państwowe	137 692	137 718	-26	110 051	110 015	36
Obligacje komunalne	106 832	106 625	206	109 722	107 630	2 092
Obligacje komercyjne	55 204	55 215	-11	43 629	43 655	-26
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0	0	0	0	0

### Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne dla potrzeb wypłacalności wycenia się wg wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opartych na podejściu rynkowym, a jeżeli nie jest możliwa na podejściu dochodowym. Wycena dokonywana jest wg wartości godziwej tj. według ceny, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych analiz różnice w wartości pomiędzy sprawozdaniem finansowym a wartością z wyceny wg metod alternatywnych dla potrzeb wypłacalności są nieistotne TUZ TUW może zastosować uproszczenie do wyceny nieruchomości inwestycyjnej przyjmując wycenę tak jak w rocznym sprawozdaniu finansowym.

### Dłużne papiery wartościowe – obligacje państwowe i korporacyjne

Zarówno na potrzeby sprawozdania finansowego jaki i dla potrzeb wypłacalności, większość dłużnych papierów wartościowych (zarówno obligacje rządowe, jak i obligacje przedsiębiorstw), posiadanych przez Towarzystwo, jest wycenianych według wartości godziwej w oparciu o ceny rynkowe na aktywnym rynku.

### Dłużne papiery wartościowe – obligacje komunalne

Obligacje komunalne dla potrzeb PSR są wycenione według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Dla potrzeb wypłacalności obligacje komunalne, dla których nie istnieje aktywny rynek zostały wycenione przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny tj. podejścia dochodowego na podstawie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z instrumentu (obligacji) przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej (uwzględniając nie tylko rozkład nominału papieru, ale również odsetek), gdzie zastosowaną rynkową stopą procentową jest stopa wolna od ryzyka wskazana przez EIOPA. Pozwala to na konstrukcję krzywej dyskontowej dzięki, której do określonego okresu przypisana jest odpowiednia stopa dyskontowa. Dla okresów znajdujących się pomiędzy wskazanymi tenorami stosuje się interpolację liniową, co jest powszechną metodą stosowaną do wyceny instrumentów finansowych.

Tym samym wartość godziwa została ustalona jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych związanych z obligacjami (odsetki i nominał) zdyskontowanych przy pomocy wolnej od ryzyka krzywej dyskontowej skorygowanej o marżę kredytową.

Wycena obligacji komunalnych wg Wypłacalność II wynosi 106 832 tys. zł i jest o 206 tys. zł wyższa niż wycena ujęta w sprawozdaniu finansowym wynosząca 106 625 tys. zł.

### **Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych**

Depozyty bankowe inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych na potrzeby wypłacalności wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w sposób określony w art. 10 ust. 7 pkt b Rozporządzenia delegowanego jako suma wartości nominalnej depozytu oraz oszacowanej wartości odsetek za pomocą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem ryzyka kredytowego banku, w którym przechowywane są środki. Ryzyko kredytowe ustala się w oparciu o zewnętrzny rating banku, a jeżeli nie jest on dostępny odpowiednio o informacje na temat sytuacji majątkowej i finansowej oraz wypłacalność banku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo nie posiadało w swoim portfelu depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych.

### **Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń**

Kwoty należne z umów reasekuracji reprezentujące udział reasekuratorów w najlepszym oszacowaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów Wypłacalność II ustalane są na podstawie zdyskontowanych do wartości bieżącej przyszłych wpływów i wydatków wynikających z umów reasekuracji a dotyczących nienależnych na dzień bilansowy rozliczeń z reasekuratorem. Kwoty należne z umów reasekuracji uwzględniają oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta.

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych w sprawozdaniu finansowym wg PSR wykazywany jest po stronie zobowiązań ze znakiem ujemnym, zaś w bilansie dla celów wypłacalności w aktywach bilansu.

Wartość kwot należnych z umów reasekuracji na dzień 31.12.2020 roku dla celów wypłacalności oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale reasekuratora dla PSR przedstawia poniższa tabela:

w tys.zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	302 433	359 741	-57 308	235 291	276 260	-40 969

Różnice w wycenie kwot należnych z umów reasekuracji, a wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale reasekuratora na potrzeby sprawozdań finansowych PSR wynikają przede wszystkim z tych samych czynników jak różnice dla rezerw techniczno-ubezpieczeniowych bez marginesu ryzyka oraz dodatkowo z uwzględniania oczekiwanej straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta.

#### Należności z tytułu reasekuracji biernej

Należności z tytułu reasekuracji biernej zgodnie z zasadami Wypłacalność II obejmują należności bieżące, których termin wymagalności przypada do dnia bilansowego od reasekuratorów i brokerów reasekuracyjnych wynikające z zawartych umów reasekuracji biernej, za wyjątkiem kwot uwzględnianych w udziale reasekuratora w pozycji: Kwoty należne z umów reasekuracji (tj. udział reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla potrzeb wypłacalności). Ewentualne przyszłe należności od reasekuratorów z tytułu prowizji reasekuracyjnej są odpowiednio uwzględnione w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla Wypłacalność II.

Należności z tytułu reasekuracji są wyceniane do Wypłacalność II w wartości godziwej ustalonej w kwocie wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem prognozowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych obejmujących spodziewane koszty windykacji tych należności, o ile wpływ kosztów i dyskonta jest istotny. Wartość dodatkowej korekty do Wypłacalność II, wynosząca -73 258 tys. zł, dotyczy kompensaty należności i zobowiązań na poziomie pojedynczego reasekuratora.

Na dzień bilansowy salda rozrachunków wg PSR wykazuje się w kwotach należnych do zapłaty. Ponadto wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

w tys.zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Należności z tytułu reasekuracji biernej	1 978	75 236	-73 258	1 869	59 796	-57 927

## Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują należności z tytułu składek z umów ubezpieczenia zawieranych za pośrednictwem agentów ubezpieczeniowych oraz rozliczenia z tytułu zwrotów prowizji za sprzedaż umów ubezpieczenia. Należności z ubezpieczeń bezpośrednich są wyceniane dla potrzeb PSR w kwocie należnej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące na należności wątpliwe z ubezpieczeń bezpośrednich tworzone są metodą indywidualną.

Z uwagi na opóźnienie Towarzystwa w przekazaniu w terminie wniosku o zwrot z Ministerstwa dotacji do składek na ubezpieczenia rolne (oraz otrzymaniem odpowiedzi odmownej od Ministerstwa) istnieje ryzyko, że TUZ TUW tych środków (3 228 245,21 zł) nie uzyska. W związku z tym, utworzony został dodatkowy odpis aktualizujący w wysokości tej ujętej w księgach należności.

Na koniec roku 2020 odpis ogólny (tj. dla wszystkich należności innych niż z tytułu ww. dotacji do składek na ubezpieczenia rolne) oszacowano metodą wiekowania należności z tytułu składek z zastosowaniem racjonalnych poziomów odpisu dla poszczególnych generacji polis.

Dodatkowo w 2020 r., w celu poprawy ujęcia w księgach wartości należności Towarzystwa z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, dokonany został spis nierozksięgowanych dotąd sald składki wpłaconej w latach 2003-2015 (11 690 132,36 zł) jako korekta bilansowej pozycji Zysku (straty) z lat ubiegłych.

Dla potrzeb Wypłacalność II pozycja ta obejmuje należności, dla których termin płatności upłynął. Wartość godziwa należności ustalana jest na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych i kosztów windykacji – o ile wpływ kosztów i dyskonta jest istotny.

Porozumienie z multiagencją Eurofinance, które zaczęto wprowadzać w życie z początkiem roku 2020, mające na celu uregulowanie przez tego kontrahenta należności do TUZ TUW w kwocie 4 379 tys. zł (wg stanu na 31.12.2019 r., saldo powstało w wyniku nadpłat prowizji przez Towarzystwo w roku 2015, kiedy były one rozliczane w formie ryczałtowej), było konsekwentnie realizowane przez cały rok 2020. W efekcie doprowadziło to do obniżenia tej należności do poziomu 3 827 tys. zł. Należność ta zostanie ostatecznie zaspokojona w drodze comiesięcznych potrąceń z faktur prowizyjnych przez okres następujących 5 lat.

W związku z kształtem i poziomami odpowiednich punktów krzywej rentowności stopy wolnej od ryzyka (EIOPA RFR), różnica pomiędzy wartością nominalną ww. należności a zdyskontowanymi przyszłymi przepływami pieniężnymi, jakie zakład spodziewa się uzyskać od Eurofinance w drodze zaspokojenia ww. należności wyniosła zaledwie 23 tys. zł (0,6%) i w rezultacie zaniechano korygowania tegoż salda należności o ew. dyskonto.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych dla potrzeb Wypłacalność II zostały skorygowane o składki wymagalne w przyszłości, dla których termin płatności na dzień 31.12.2020 roku jeszcze nie nastąpił. Wartość korekty do Wypłacalność II w tej pozycji wynosi -33 482 tys. zł.

w tys. zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	2 665	36 148	-33 482	1 614	20 386	-18 772

#### Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Na dzień bilansowy salda rozrachunków wg PSR wykazuje się w kwocie należnej uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Korygowanie należności poprzez dokonanie odpisów aktualizujących dotyczy tej części należności, której zapłata jest wątpliwa, a w szczególności kwot, których pełna lub częściowa nieściągalność jest prawdopodobna.

Na potrzeby Wypłacalność II pozostałe należności wycenia się w wartości godziwej ujmując zarówno należności wymagalne jak i przeterminowane, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Wykazane w SFCR w pozycji pozostałe należności obejmują kwoty należne z tytułu prowadzonej działalności za wyjątkiem dotyczących działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i obejmują w szczególności:

- kwoty należne z tytułu transakcji kupna/sprzedaży lokat,
- kwoty należne z tytułu nierozliczonych należności handlowych,
- wpłacone kaucje,
- kwoty należności publiczno – prawnych,
- kwoty należne od pracowników.

Nie przekraczając przyjętego poziomu istotności, Towarzystwo może zastosować uproszczenie do wyceny godziwej pozostałych należności dla potrzeb Wypłacalności II przyjmując wycenę taką jak w rocznym sprawozdaniu finansowym. Poziom pozostałych należności obniżył się od poprzedniego roku o ponad 1/3 na skutek wpłaty ostatniej raty ceny za sprzedaną w 2019 r. nieruchomość. Środki pieniężne, zgodnie z umową kupna-sprzedaży, wpłynęły na rachunek Towarzystwa w dniu 14 stycznia 2020 roku.

w tys. zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	4 248	4 248	0	7 000	7 000	0

### Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych oraz Pozostałe aktywa

Do środków pieniężnych w PSR i Wypłacalność II zalicza się do gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunku bankowym. W pozycji bilansu Wypłacalność II Środki pieniężne ujmuje się również ekwiwalenty środków pieniężnych. Środki pieniężne oraz pozostałe aktywa wycenia się w wartości godziwej. Przyjęto, że wartość prezentowana w sprawozdaniu finansowym jest dobrym przybliżeniem wartości godziwej na potrzeby WII i nie wprowadzono korekt z wyceny.

w tys.zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	18 859	18 859	0	9 438	9 438	0
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	664	664	0	390	390	0

W pozycji pozostałe aktywa dla PSR i Wypłacalność II ujmuje się głównie rozliczenia międzyokresowe czynne i wycenia w wartości godziwej. Przyjęto, że wartość prezentowana w sprawozdaniu finansowym jest dobrym przybliżeniem wartości godziwej na potrzeby Wypłacalności II i nie wprowadzono korekt z wyceny.

### Rzeczowe środki trwale wykorzystywane na własny rachunek

Rzeczowe środki trwale wykorzystywane na własny rachunek dla potrzeb Wypłacalność II wyceniane są w wartości godziwej stosując podejście rynkowe. Towarzystwo dokonuje analiz wartości godziwej rzeczowych składników majątku ujętych w rejestrach środków trwałych sporządzonej dla celów statutowych (PSR).

W przypadku, gdy wartość brutto składników majątku (lub grup składników majątku o podobnych cechach) nie przekracza poziomu istotności, dla których ustalenie wartości godziwej jest utrudnione, Towarzystwo stosuje uproszczenie i przyjmuje wartość określoną w sprawozdaniu finansowym wg PSR. W wyniku przeprowadzonych analiz nie dokonywano korekt w wycenie przyjmując do Wypłacalność II wartości ze sprawozdania finansowego.

Różnica pomiędzy saldem przyjętym na potrzeby WII a saldem ze sprawozdania finansowego wg PSR w wysokości 1 714 tys. zł związana jest z rozpoznaniem aktywa z tytułu prawa użytkowania powierzchni biurowej na podstawie umowy najmu, zgodnie z wymogami MSSF 16 (opisane szczegółowo w kolejnym akapicie).

w tys.zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 027	313	1 714	5 306	540	4 766

### Umowy leasingowe

Towarzystwo nie posiada umów leasingowych sensu stricto. Jednakże korzysta z wynajmu powierzchni biurowej na podstawie umowy najmu, kwalifikującej się do ujęcia w bilansie ekonomicznym Towarzystwa zgodnie z wymogami MSSF16. Oszacowano przyszłe opłaty leasingowe, jakie Towarzystwo zobowiązane jest uiszczać Wynajmującemu począwszy od 31.12.2020 r. do końca obowiązywania umowy najmu (1 lipca 2021 roku). Przyszłe opłaty zostały wyznaczone na podstawie zapisów obowiązującej umowy oraz przy wykorzystaniu aktualnych stawek za 1m<sup>2</sup>. Tak prognozowany strumień płatności został zdyskontowany w celu wyliczenia wartości bieżącej opłat leasingowych wynoszącej 1 714 tys. zł. Saldo w tej wysokości zostało następnie wykazane w pozycji „Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny” w korespondencji z pozycją „Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych”.

Wg stanu na dzień bilansowy, nie była jeszcze podpisana nowa umowa najmu powierzchni biurowej – odpowiedni dokument (umowy najmu powierzchni biurowej w nowej lokalizacji) został podpisany z datą 31.03.2021 r.).

### Zmiany w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny lub w szacunkach (sek. I wył. 7, 1.20b wytycznych EIOPA)

W roku 2020 nie wprowadzono zmian.

### Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywo z tytułu podatku odroczonego prezentowane w sprawozdaniu PSR na 31.12.2020 r. wykazano w kwocie rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze względu na niepewność co do możliwości pojawienia się wystarczających dochodów do opodatkowania pozwalających na pełne rozpoznanie aktywa. Następnie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu PSR po skompensowaniu z rezerwą na podatek odroczony w rezultacie podatek odroczony na dzień 31.12.2020 roku jest prezentowany po stronie aktywów i pasywów sprawozdania PSR w wysokości zero zł.

## D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów Wypłacalność II przeznaczone są na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31.12.2020 roku dla celów WII oraz dla celów PSR przedstawia poniższa tabela:

tys. zł	Najlepsze oszacowanie (BEL)	Margines ryzyka (RM)	RTU dla celów WII	RTU dla celów PSR	Różnica
Ubezpieczenia zdrowotne	4 263	118	4 381	11 497	-7 116
Ubezpieczenia inne niż na życie	383 549	10 788	394 337	486 503	-92 166
Ubezpieczenia na życie	71 704	1 990	73 694	96 873	-23 179
<b>Razem</b>	<b>459 516</b>	<b>12 897</b>	<b>472 412</b>	<b>594 873</b>	<b>-122 461</b>

Po uwzględnieniu wartości regresów w wysokości 4 059 tys. zł w wyżej zaprezentowanych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych brutto wg PSR całkowita różnica w wycenie Wypłacalność II do PSR wynosi 118 402 tys. zł.

Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do poprzedniego okresu sprawozdawczego przedstawia poniższa tabela:

tys. zł	RTU dla celów WII 31.12.2020	RTU dla celów WII 31.12.2019	Różnica
Ubezpieczenia zdrowotne	4 381	2 603	1 778
Ubezpieczenia inne niż na życie	394 337	326 638	67 699
Ubezpieczenia na życie	73 694	61 311	12 383
<b>Razem</b>	<b>472 412</b>	<b>390 551</b>	<b>81 861</b>

Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych szacowane jest w przypadku:

- istotnych linii biznesowych na podstawie standardowych metod aktuarialnych typu Chain Ladder z zastosowaniem trójkątów szkód zgłoszonych, wypłaconych lub liczby szkód;
- linii, dla których historia nie pozwala na stosowanie metod trójkątów, na podstawie przewidywanych szkodowości;
- szkód rentowych dla roszczeń niezgłoszonych w oparciu o średnią wartość rezerwy na renty zgłoszone, średni czas zgłaszania szkody rentowej oraz liczbę rent dotychczas zgłoszonych.



Wszelkie koszty związane z likwidacją szkód są ujmowane w postaci odpowiednich narzutów. Projekcji przepływów dokonuje się za pomocą rozkładu wypłat odszkodowań wyznaczanych na podstawie trójkątów szkód wypłaconych.

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek szacowane jest na podstawie różnicy pomiędzy przewidywanymi świadczeniami i wydatkami, a składkami i wpływami wynikającymi z przyszłych zdarzeń szkodowych. Przy szacowaniu rezerwy składek uwzględnia się zachowanie ubezpieczających w postaci odpowiednich wskaźników rezygnacji oraz braku ściągłości składki.

Najlepsze oszacowanie rezerw z tytułu rent szacowane jest metodami matematyki aktuarialnej ubezpieczeń na życie z uwzględnieniem najnowszych tablic trwania życia GUS oraz wskaźnika wzrostu wartości rent w przyszłości. W przypadku, gdy roszczenie rentowe jest przedmiotem sporu sądowego kwota roszczenia jest skalowana o odpowiedni wskaźnik wygrawalności spraw sądowych.

Margines ryzyka ustala się w wysokości zapewniającej taką wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jaką zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejście zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich. Margines ryzyka oblicza się przez określenie kosztu pozyskania dopuszczonych środków własnych odpowiadających wymogowi SCR koniecznemu do pokrycia ryzyka wynikającego z przejętych zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

Niepewność najlepszego oszacowania rezerw związana jest przede wszystkim z możliwymi odchyleniami od obserwowanych trendów historycznych. Odchylenia te mogą wiązać się z pojedynczymi zdarzeniami losowymi jak i zmianami w otoczeniu rynkowym lub prawnym, które będą miały przełożenie na proces likwidacji szkód w tym również wycenę rezerwy na szkody zgłoszone (RBNS).

W przypadku rezerwy składek istotnym czynnikiem wpływającym na niepewność najlepszego oszacowania jest przyjmowana w wyliczeniach szkodowość. Wzrost w stosunku do obserwowanych trendów historycznych szkodowości z polis w trakcie okresu ochrony powoduje wzrost zobowiązań Towarzystwa.

Innym czynnikiem wpływającym na niepewność najlepszego oszacowania rezerw jest przyjęcie odpowiedniej struktury stopy wolnej od ryzyka do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. W szczególności spadek stóp procentowych prowadzi do wzrostu wartości zobowiązań. Efekt wzrostu lub spadku stóp procentowych mitygowany jest przez portfel aktywów.

Różnice w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności a wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych PSR w podziale na poszczególne kategorie rezerw przedstawiono poniżej.

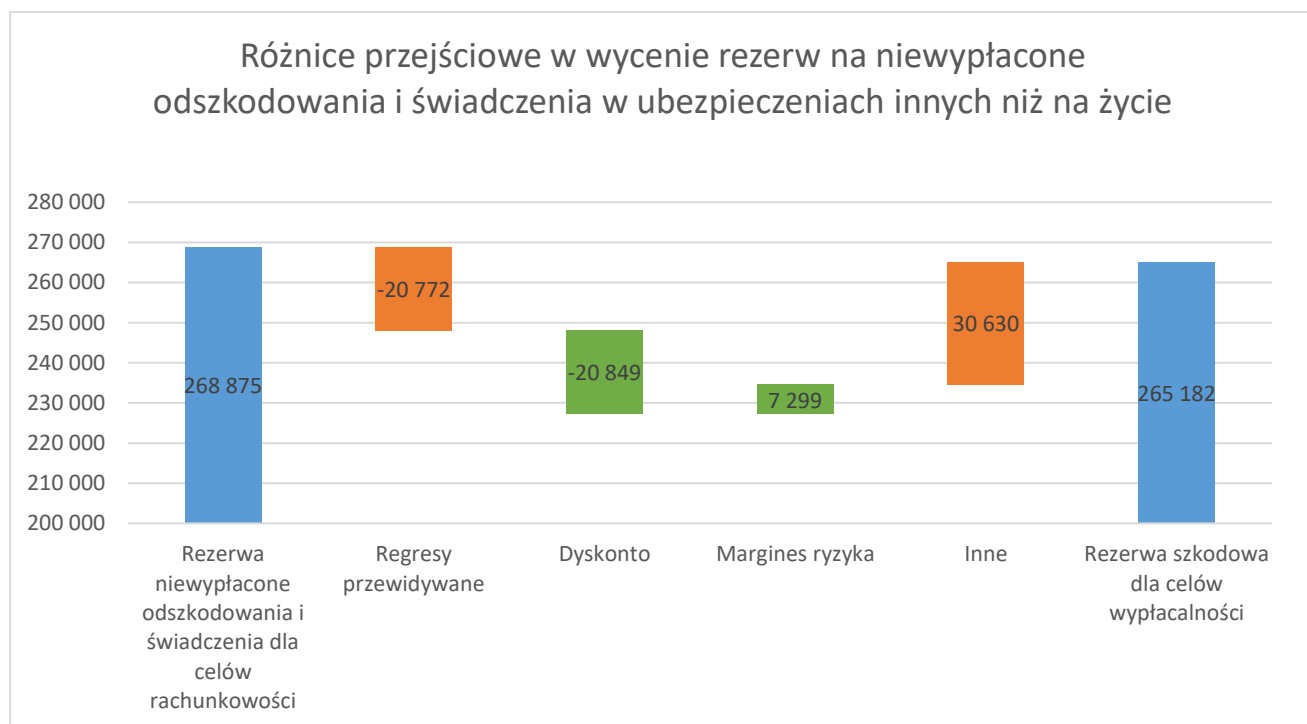
Różnice w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wynikają przede wszystkim z:

- zmiany wyceny rezerw na odsetki zgodnie z projekcją przepływów;
- uwzględnienia rezerwy na przyszłe regresy wykazywanej oddzielnie w sprawozdaniu finansowym oraz zmiany w wycenie przyszłych regresów, dla których nie stosuje się ograniczenia wynikającego z § 37 Rozporządzenia Ministra finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, które stanowi, że przy szacowaniu, udział sumy otrzymanych i oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może

przekroczyć średniej arytmetycznej udziału otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń;

- dyskutowania przepływów pieniężnych z tytułu rezerw za pomocą struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka;
- tworzenia w rezerwach techniczno- ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności marginesu ryzyka.

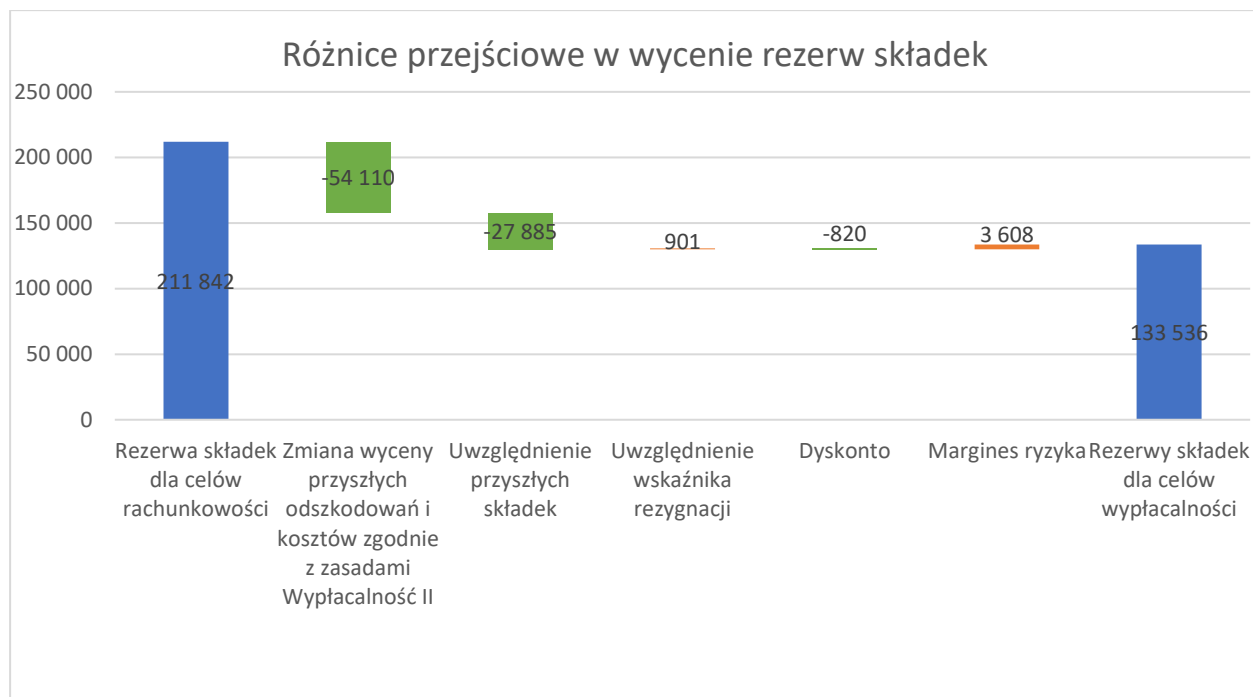
Różnice wartościowe przedstawia poniższy wykres w tys. zł:



Różnice w rezerwie składek wynikają przede wszystkim z:

- przyjęcia współczynników szkodowości i kosztów do wyceny rezerwy składek zgodnie z zasadami Wypłacalność II;
- uwzględnienia przyszłych składek wykazywanych w pozycji należności z tytułu ubezpieczeń w sprawozdaniu finansowym dla celów rachunkowości;
- uwzględnienia zachowania ubezpieczających w postaci wskaźników rezygnacji oraz braku ściągalności składki;
- dyskutowania przepływów pieniężnych z tytułu rezerw za pomocą struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka;
- tworzenia w rezerwach techniczno-ubebezpieczeniowych dla celów wypłacalności marginesu ryzyka.

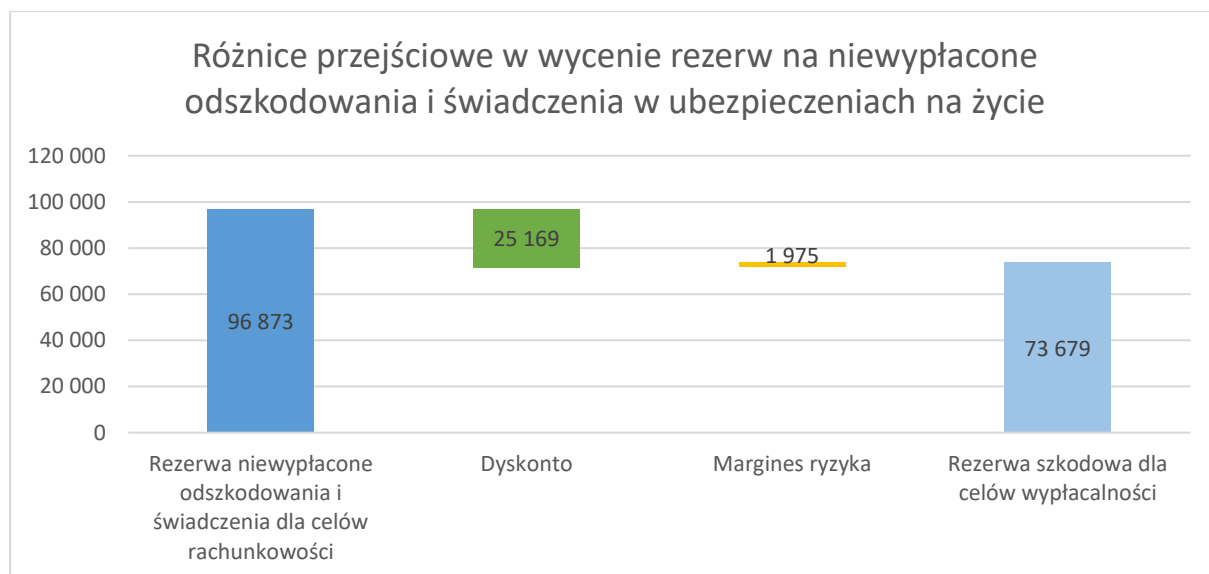
Różnice wartościowe przedstawia poniższy wykres w tys. zł:



Różnice w rezerwie na renty wynikają przede wszystkim z:

- dyskontowania przepływów pieniężnych z tytułu rezerw za pomocą struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka;
- tworzenia w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalność II marginesu ryzyka.

Różnice wartościowe przedstawia poniższy wykres w tys. zł:



W rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów WII nie tworzy się rezerwy na wyrównanie szkodowości.

Przy obliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Towarzystwo nie zastosowało żadnych innych istotnych uproszczeń poza metodami opisanymi w tej sekcji.

### D.3 Inne zobowiązania

Poniżej prezentujemy dla każdej istotnej kategorii zobowiązań innych niż rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe metody ujęcia i wyceny przyjęte dla celów wypłacalności oraz różnice, w tym w ujęciu ilościowym, w stosunku do metod wyceny przyjętych dla potrzeb sprawozdania finansowego wg PSR.

Jako pozostałe zobowiązania/rezerwy na potrzeby Wypłacalność II ujmuje się zobowiązania/rezerwy wynikające z prowadzonej przez Towarzystwo działalności za wyjątkiem zobowiązań związanych z ubezpieczeniami i reasekuracją. Obejmują one w szczególności:

- zobowiązania/rezerwy wynikające z obsługi działalności Towarzystwa,
- zobowiązania handlowe,
- zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych (umowy leasingowe),
- zobowiązania wobec budżetu,
- zobowiązania/rezerwy wynikające ze świadczeń pracowniczych.

W pozycji tej nie ujmuje się przychodów przyszłych okresów, które wg PSR prezentuje się w pozycji: Pozostałe zobowiązania (nie wykazane w innych pozycjach).

Na potrzeby sprawozdawczości Wypłacalność II wartość godziwą pozostałych zobowiązań/rezerw nie związanych z transakcjami ubezpieczeniowymi i reasekuracyjnymi z terminem wymagalności do 12 miesięcy ustala się w kwocie wymaganej zapłaty. Zobowiązania z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy stanowią bieżącą wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych, jeśli efekt wartości pieniądza w czasie jest istotny, przy użyciu stopy dyskontowej (lub stóp) przed opodatkowaniem. Stopa dyskontowa odzwierciedla bieżącą rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko właściwe dla danej rezerwy/zobowiązania.

Nie przekraczając przyjętego poziomu istotności Towarzystwo może zastosować uproszczenie do wyceny rezerwy przyjmując wycenę taką jak w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym wg PSR. Pozostałe rezerwy dla PSR obejmują rezerwy na pewne lub w dużym stopniu prawdopodobne straty z tytułu transakcji gospodarczych. Rezerwy te tworzy się i wycenia w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

Zobowiązania wynikające ze świadczeń pracowniczych zgodnie z regulacjami Wypłacalność II wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA. Dla potrzeb SFCR ze względu na nieistotność kwot ujęto je w wartości jak dla PSR.

w tys.żł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	7 710	7 710	0	6 737	6 737	0
Rezerwy z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	273	273	0	234	234	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	1 714	0	1 714	4 767	0	4 767
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	7 519	7 208	311	5 805	5 805	0

#### Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

w tys.żł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	7 203	7 203	0	6 141	6 141	0

Ze względów ostrożnościowych, w 2020 r. Towarzystwo rezygnuje z zastosowania korekty do Wypłacalność II w wartości zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w wysokości 7 203 tys. zł, dotyczących prowizji od przyszłych składek ubezpieczeniowych.

#### Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej dla Wypłacalność II obejmują zobowiązania bieżące wobec reasekuratorów i brokerów reasekuracyjnych wynikające z zawartych umów reasekuracji biernej, których termin rozliczenia przypada do dnia bilansowego za wyjątkiem zobowiązań wymagalnych w przyszłych okresach uwzględnianych w wycenie kwot należnych z tytułu reasekuracji na potrzeby Wypłacalności II.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji są wyceniane w wartości godziwej.

w tys.zł	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR	Wartość bilansowa wg WII	Wartość bilansowa wg PSR	Różnica WII do PSR
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	47 861	121 118	-73 258	35 831	93 758	-57 927

### Zobowiązania warunkowe

Wycena zobowiązań warunkowych dla Wypłacalność II stanowi oczekiwaną bieżącą wartość przyszłych przepływów pieniężnych niezbędnych do uregulowania zobowiązania warunkowego w całym okresie jego trwania. Przy wycenie wykorzystuje się strukturę terminową stóp procentowych wolnych od ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo nie rozpoznało istotnych zobowiązań warunkowych do ujęcia w SCFR.

### Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego na potrzeby Wypłacalność II ustala się na podstawie różnicy między wartościami przypisanymi aktywom i zobowiązaniom wycenianym w wartości godziwej dla celów WII a wartościami przypisanymi aktywom i zobowiązaniom ujętym i wycenionym do celów podatkowych.

Aktywo i zobowiązanie podatkowe różni się od wykazanego w sprawozdaniu wg PSR głównie z powodu różnic w metodzie wyceny poszczególnych aktywów i pasywów pomiędzy regulacjami Wypłacalność II a PSR, które w szczególności dla rezerwy na podatek odroczony wynikają z:

- różnic wynikających z wyceny lokat,
- różnic wynikających z wyceny rezerw techniczno – ubezpieczeniowych,
- różnic wynikających z wyceny zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej,
- różnic wynikających z wyceny zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych.

### Umowy leasingowe

Towarzystwo nie posiada umów leasingowych sensu stricto. Jednakże korzysta z wynajmu powierzchni biurowej na podstawie umowy najmu, kwalifikującej się do ujęcia w bilansie ekonomicznym TUZ TUW zgodnie z wymogami MSSF16. Oszacowano przyszłe opłaty leasingowe, jakie Towarzystwo zobowiązane jest uiszczać Wynajmującemu począwszy od 31.12.2020 do końca obowiązywania umowy najmu (1 lipca 2021 roku). Przyszłe opłaty zostały wyznaczone na podstawie zapisów obowiązującej umowy oraz przy wykorzystaniu aktualnych stawek za 1m2. Tak prognozowany strumień płatności został zdyskontowany w celu wyliczenia wartości bieżącej opłat leasingowych wynoszącej 1 714 tys. zł. Saldo w tej wysokości zostało następnie wykazane w pozycji „Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych” w korespondencji z pozycją „Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny”.

W dniu 31.03.2021 r. Towarzystwo podpisało nową umowę najmu powierzchni biurowej w zmienionej lokalizacji.

## Zmiany w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny lub w szacunkach (sek. I wyt. 10, 1.24b wytycznych EIOPA)

W roku 2020 nie wprowadzono zmian.

### **D.4 Alternatywne metody wyceny**

Towarzystwo nie stosowało innych alternatywnych metod wyceny niż te wymienione w wyżej opisanych punktach wyceny aktywów i zobowiązań dla Wypłacalność II.

### **D.5 Wszelkie inne informacje**

Nie występują inne okoliczności poza zawartymi w niniejszym raporcie.

## E. Zarządzanie kapitałem

### E.1 Środki własne

Środki własne służą pokryciu kapitałowego wymogu wypłacalności. Obejmują podstawowe i uzupełniające środki własne. Środki własne Towarzystwa na dzień 31.12.2020 roku to podstawowe środki własne odpowiadające nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami wycenionymi zgodnie z zasadami wg Wypłacalność II.

Towarzystwo zarządza swoimi środkami własnymi poprzez system planowania finansowego o co najmniej trzyletnim horyzoncie czasowym z uwzględnieniem parametrów systemu Wypłacalność II.

Kapitał podstawowy reprezentujący środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwa wzrósł w roku 2020 o 15 115 tys. zł.

Zasadniczym powodem zwiększenia się poziomu środków własnych był silny rozwój portfela w skutek prowadzonej przez TUZ TUW w 2020 roku działalności ubezpieczeniowej (7 933 tys. zł). Drugą istotną determinantą była aprecjacja nieruchomości komercyjnej posiadanej przez Towarzystwo w swoim portfelu lokat (1 449 tys. zł). Kolejnym elementem, jaki przyczynił się do wzrostu środków własnych były pożytki czerpane z lokat w dłużne papiery wartościowe i z wynajmu nieruchomości komercyjnej (odpowiednio 4 585 tys. zł oraz 1 149 tys. zł).

#### Środki własne wg kategorii

Kapitał podstawowy do wysokości dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności stanowi kategorię 1 nieograniczoną (Tier 1).

Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR i MCR (tys. zł)	2020	2019
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR w tym:	117 712	102 597
Kategoria 1 – nieograniczone	117 712	102 597
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu MCR w tym:	117 712	102 597
Kategoria 1 – nieograniczone	117 712	102 597

Wszystkie środki własne Towarzystwa to środki o najlepszych parametrach jakościowych po względem dostępności do pokrycia strat i w całości zostały zakwalifikowane do kategorii 1.



Poniższa tabela przedstawia wykaz różnic pomiędzy kapitałem własnym ze sprawozdania finansowego na 31.12.2020 roku a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami dla celów WII:

Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR i MCR (tys. zł)	2020	2019
Kapitał własny wykazany w sprawozdaniu finansowym na 31.12.2020	118 568	92 457
Aktywowane koszty akwizycji	-48 748	-39 839
Aktywa - różnica w wycenie wartości niematerialnych i prawnych do WII	-4 052	-1 709
Aktywa - różnica w wycenie lokat do WII	6 687	6 685
Aktywa - kwoty należne z umów reasekuracji do WII	-73 258	-57 927
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie do WII	118 402	89 970
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań	-57 308	-40 969
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	-33 482	-18 772
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	73 258	57 927
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i do pośredników ubezpieczeniowych	0	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	-311	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	17 956	14 775
Rezerwa z tyt. podatku odroczonego	0	0
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wg WII	117 712	102 597

## E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Wysokość kapitałowego wymogu wypłacalności SCR oraz minimalnego wymogu kapitałowego MCR Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2020 roku wynoszą odpowiednio: SCR 74 598tys. zł, MCR 28 109 tys. zł..

SCR (w tys. zł)	31.31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
ryzyko rynkowe	17 254	17 882
ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	9 388	7 346
ryzyko aktuarialne - health	6 157	5 493
ryzyko aktuarialne – non-life	49 343	40 858
ryzyko aktuarialne - life	792	851
ryzyko operacyjne	11 957	9 887

Kwoty kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego Towarzystwa na koniec okresu sprawozdawczego wraz z kwotą kapitałowego wymogu wypłacalności w podziale na moduły ryzyka przedstawia formularz S.25.01.21 stanowiący załącznik nr 7 do sprawozdania. Dane ilościowe dotyczące minimalnego wymogu kapitałowego prezentuje również formularz S.28.01.01 stanowiący załącznik nr 8 do sprawozdania.

Towarzystwo nie stosuje uproszczeń ani parametrów specyficznych zgodnie z art. 104 ust. 7 Wypłacalność II.

Dane wykorzystywane do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności jak i minimalnego wymogu wypłacalności, to dane własne Towarzystwa, pochodzące z systemów finansowo-księgowych, systemów produkcyjnych oraz raportów przygotowanych przez ekspertów.

Towarzystwo stosuje formułę standardową w celu obliczenia SCR. Obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności dokonuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami systemu Wypłacalność II przy założeniu, że działalność Towarzystwa będzie kontynuowana. Obliczenie to obejmuje prowadzoną działalność oraz nową działalność, której spodziewane rozpoczęcie nastąpi w ciągu kolejnych 12 miesięcy. W 2020 roku nie było istotnych zmian w sposobie kalkulacji wymogów kapitałowych.

### **E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności**

Nie dotyczy.

### **E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym**

Nie dotyczy - Towarzystwo stosuje formułę standardową do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności (Towarzystwo nie ma modelu wewnętrznego).

### **E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności**

W 2020 roku Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego, jak i kapitałowego wymogu wypłacalności.

### **E.6 Wszelkie inne informacje**

Nie występują inne okoliczności poza zawartymi w niniejszym raporcie.

## F. Ocena wpływu zagrożenia epidemiologicznego na prowadzoną działalność TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

---

W niniejszej części Sprawozdania Zarząd Towarzystwo przedstawia i ujawnia wszelkie informacje oraz prezentuje swoją opinię dotyczącą wpływu zagrożenia epidemiologicznego na zawieranie nowych polis, na potencjalne szkody i roszczenia, adekwatność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wycenę pozostałych zobowiązań i aktywów, a także na perspektywy dla sytuacji finansowej i dofinansowania Towarzystwa, wg stanu na dzień zakończenia badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Towarzystwo w dalszym ciągu realizuje plan awaryjny dotyczący działania w czasie pandemii.

Zespół Kryzysowy spotyka się okresowo (w trybie co najmniej dwutygodniowym) na bieżąco monitorując sytuację epidemiologiczną i jej wpływ na działalność Towarzystwa.

Większość pracowników wykonuje pracę zdalną.

Od początku pandemii w biurach w Warszawie i Radomiu zapewnione są środki ochrony indywidualnej (płyny do dezynfekcji, maseczki i rękawiczki jednorazowe) dla pracowników, umieszczone w łatwo dostępnych miejscach (w kuchniach, toaletach oraz w korytarzach budynku Centrali Towarzystwa). Płyny odkażające zapewnia również administracja budynku w recepcjach przy wejściach do budynku.

W biurze codziennie świadczy pracę około 50-60 osób. Zapewniono odległości co najmniej 1,5 m między osobami na stanowiskach pracy.

Okresowo pracownikom przypomina się w drodze wewnętrznej komunikacji elektronicznej o stosowaniu środków ochrony przed koronawirusem. Zalecono im również ograniczanie przemieszczania się w biurze do sytuacji wyłącznie tego wymagających. W ciągach komunikacyjnych pracownicy poruszają się w maskach zakrywających usta i nos. Zalecono wietrzenie pomieszczeń, a także ograniczenie bezpośrednich spotkań do niezbędnego minimum oraz organizację spotkań w sposób zdalny przy użyciu komunikacji elektronicznej.

Wdrożono Procedurę pracy zdalnej regulującą zasady kierowania pracowników do pracy poza biurem.

Wprowadzono Procedurę zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa osób zatrudnionych, w związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2., określającą szczegółowe zasady postępowania w przypadku zarażenia się wirusem SARS-CoV-2 osoby zatrudnionej w Towarzystwie.

W przypadkach, gdy pracownicy kierowani są na kwarantannę/izolację przez służby epidemiologiczne, podejmowane są działania służące ocenie zagrożenia ze względu na kontakty bezpośrednie z innymi pracownikami. W uzasadnionych przypadkach – prewencyjnie – poszczególni pracownicy są delegowani do pracy zdalnej na określony czas.

Przeprowadzane są pomiary temperatury zatrudnionych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Towarzystwa, a ponadto pracownicy mają możliwość zmierzyć temperaturę przy użyciu bezdotykowego termometru w Departamencie Kadr i Płac.

Na moment przygotowania niniejszego raportu nie zidentyfikowano sytuacji zakłócenia procesów biznesowych ze względu na zachorowania pracowników na COVID-19 lub skierowania ich na kwarantannę/izolację przez służby epidemiologiczne.

Powyższe działania dają podstawę by sądzić, że również w dłuższej perspektywie kluczowe procesy biznesowe będą realizowane bez zakłóceń.

W odniesieniu do wrażliwości poziomu odszkodowań na zjawisko, z jakim Towarzystwo obecnie ma do czynienia, Towarzystwo co do zasady stosuje w swoich produktach wyłączenia skutków zjawiska epidemii w rodzaju koronawirusa. Na chwilę obecną następujący produkt nie posiada takiego wyłączenia:

- Koszty Leczenia Cudzoziemców (KLC) w czasie pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej

Zarząd Towarzystwa w celu ograniczenia ryzyka wzrostu zobowiązań z tytułu potencjalnych odszkodowań podjął działania mitygujące w następujących produktach:

- 1) pracownicze ubezpieczenie grupowe w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków „Bezpieczny Pracownik” – wprowadzenie aneksu wyłączającego odpowiedzialność za choroby zakaźne,
- 2) nasz Kredytobiorca – wycofanie produktu ze sprzedaży,
- 3) odpowiedzialność Cywilna Zawodowa Przewoźnika – czasowe ograniczenie sprzedaży,
- 4) monitoring poziomu sprzedaży produktu Kosztów Leczenia Cudzoziemców.

Zważywszy na brak sprzedaży produktu KLC w 2020 r. oraz mając powyższe na uwadze Towarzystwo ocenia ryzyko wzrostu zobowiązań z tytułu potencjalnych odszkodowań jako nieistotne.

W kwestii ujęcia wpływu epidemii koronawirusa na sprawozdania finansowe, Zarząd uwzględnił wpływ ww. zjawiska na ocenę rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Dodatkowo, na bieżąco monitorowany jest wpływ dynamicznie zmieniającego się otoczenia na wycenę majątku i zobowiązań Towarzystwa (np. poprzez ciągły monitoring rynków wyceniających lokaty Towarzystwa, analizę kondycji finansowej kluczowych kontrahentów tj. banków i reasekuratorów, wnikliwą kontrolę poziomu należności z tyt. ubezpieczeń bezpośrednich i skuteczności akcji windykacyjnych).

Podstawowe źródło finansowania Towarzystwa stanowią składki ubezpieczeniowe i Zarząd podejmuje wszystkie możliwe działania aby zrealizować założenia sprzedażowe określone w planie finansowym na 2021 r. Zarząd Towarzystwa aktualnie nie posiada informacji w zakresie możliwości dokapitalizowania Towarzystwa przez członków kapitałowych Towarzystwa w sytuacji wymagającej dofinansowania.

Towarzystwo szczegółowo i wnikliwie monitoruje codziennie wyniki sprzedażowe – na ten moment nie dostrzeżono osłabienia akcji sprzedażowej spowodowanej pandemią. Dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania w pandemicznych warunkach nie daje asumptu do rewizji planu sprzedaży i w konsekwencji – planu finansowego Towarzystwa na rok 2021.

Towarzystwo monitoruje również wskaźniki bieżącej spłaty należności (inkasa), aktualnie nie obserwujemy pogorszenia sytuacji.

Towarzystwo wnikliwie analizuje wpływ sytuacji wywołanej pandemią na rynki finansowe i związane z nią zmiany w poziomie ryzyka inwestycyjnego. Dla instrumentów notowanych, posiadanych w portfelu Towarzystwa na koniec lutego 2021, zaobserwowaliśmy wręcz wzrost wycen i niezrealizowanych zysków względem odpowiednich wartości bilansowych na dzień 31.12.2020 r. o ponad 500 tys. złotych. Biorąc dodatkowo pod uwagę, że intencją Towarzystwa jest utrzymywanie dłużnych papierów wartościowych

do terminu wykupu, na chwilę obecną Towarzystwo ocenia wpływ ww. zjawiska na kondycję finansową i wymogi kapitałowe jako pomijalny. Jednocześnie TUZ TUW zachowuje daleko posuniętą ostrożność w kwestii nowych zakupów, badając dokładnie ryzyko zarówno kredytowe jak i płynności dla potencjalnych nabytków do portfela inwestycyjnego. Towarzystwo w swojej działalności lokacyjnej w dobie koronawirusa ma intencję kierować się kompromisem pomiędzy bezpieczeństwem, jaki dają obligacje skarbowe (których rentowność została jednak w ubiegłym roku mocno ograniczona m.in. na skutek obniżek stóp procentowych) a atrakcyjniejszymi perspektywami dochodów z lokat, jakie oferują obligacje korporacyjne (przy rygorystycznej ocenie ewentualnego zwiększenia ryzyka inwestycji, jakie mogą one powodować). Względnie ciekawą alternatywę stanowią, wprowadzone na polski rynek w 2020 r., tzw. COVID-bondy – gwarantowane przez Skarb Państwa obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego oraz Polskiego Funduszu Rozwoju.

Podsumowując powyższe, Zarząd aktualnie nie dostrzega ryzyka związanego z brakiem zdolności do kontynuacji działalności Towarzystwa. Wszystkie kluczowe dla działalności Towarzystwa procesy funkcjonują bez żadnych przeszkód.

## Załączniki

---

Wykazane w załączniku formularze stanowią integralną część niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

- 1) Pozycje bilansowe (S.02.01.02);
- 2) Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02);
- 3) Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02);
- 4) Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02);
- 5) Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21);
- 6) Środki własne (S.23.01.01);
- 7) Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21);
- 8) Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczeń na życie (S.28.01.01).

## Załącznik 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)

w tys. zł	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
<b>Aktywa</b>	
Wartość firmy	0
Aktywowane koszty akwizycji	0
Wartości niematerialne i prawne	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 027 199
Lokaty (Inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	329 529 496
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	29 801 850
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0
Akcje i udziały	0
Akcje i udziały – notowane	0
Akcje i udziały – nienotowane	0
Dłużne papiery wartościowe	299 727 646
Obowiązki państwowe	244 523 951
Obowiązki komunalne	55 203 695
Strukturyzowane papiery wartościowe	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0
Instrumenty pochodne	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	0
Pozostałe lokaty	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0
Pożyczki pod zastaw polisy	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	302 433 181
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	244 811 846
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	244 811 846
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	57 621 335
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	57 621 335
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0
Depozyty u cedentów	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	2 665 128
Należności z tytułu reasekuracji biernej	1 978 338
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	4 248 185
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wzywano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	18 859 389
Pozostałe aktywa (nie wykazane w innych pozycjach)	663 563
Aktywa ogółem	662 404 479
<b>Zobowiązania</b>	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	398 718 071
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	394 337 024
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0
Najlepsze oszacowanie	383 549 046
Margines ryzyka	10 787 978
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	4 381 047
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0
Najlepsze oszacowanie	4 262 726
Margines ryzyka	118 321
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	73 694 242
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0
Najlepsze oszacowanie	0
Margines ryzyka	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	73 694 242
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0
Najlepsze oszacowanie	71 703 949
Margines ryzyka	1 990 292
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0
Najlepsze oszacowanie	0
Margines ryzyka	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	0
Zobowiązania warunkowe	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	7 710 399
Rezerwy z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	272 973
Zobowiązania z tytułu depozytów w zakładach reasekuracji	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0
Instrumenty pochodne	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	1 714 180
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	7 202 785
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	47 860 660
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	7 518 879
Zobowiązania podporządkowane	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	0
Pozostałe zobowiązania (nie wykazane w innych pozycjach)	0
Zobowiązania ogółem	544 692 189
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	117 712 290





Załącznik 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02)

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie**

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie**  
 Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka**  
**Najlepsze oszacowanie brutto**  
 Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

**Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem**

**Margines ryzyka**  
**Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych**  
 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie  
 Najlepsze oszacowanie  
 Margines ryzyka

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem**

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym				Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070				C0080
RO010	0	0			0			0	0	0
RO020	0	0			0			0	0	0
RO030	0	0	0	0	0	0	0	71 703 949	0	71 703 949
RO080	0	0	0	0	0	0	0	57 621 335	0	57 621 335
RO090	0	0	0	0	0	0	0	14 082 615	0	14 082 615
RO100	0	0	0	0	0	0	0	1 990 292	0	1 990 292
RO110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RO120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RO130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RO200	0	0	0	0	0	0	0	73 694 242	0	73 694 242

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie**  
 Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka**  
**Najlepsze oszacowanie brutto**  
 Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

**Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem**

**Margines ryzyka**  
**Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych**  
 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie  
 Najlepsze oszacowanie  
 Margines ryzyka

**Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem**

Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych		Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)	
	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami			C0190
RO010	0		0	0	0
RO020	0		0	0	0
RO030	0	0	0	0	0
RO080	0	0	0	0	0
RO090	0	0	0	0	0
RO100	0	0	0	0	0
RO110	0	0	0	0	0
RO120	0	0	0	0	0
RO130	0	0	0	0	0
RO200	0	0	0	0	0

## Załącznik 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02)

## Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
<b>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczone łącznie</b>	<b>R0010</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem										
<b>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczone jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka</b>	<b>R0050</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Najlepsze oszacowanie</b>										
Rezerwy składek										
	<b>R0060</b>	580 854,79	2 453 574,13	0,00	91 957 088,21	14 141 118,89	3 337,44	12 752 960,31	1 447 970,52	2 322 569,02
Brutto										
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem										
	<b>R0140</b>	0,00	0,00	0,00	62 262 775,22	0,00	0,00	-1 543 533,46	24,92	644 426,98
<b>Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy składek netto</b>										
	<b>R0150</b>	580 854,79	2 453 574,13	0,00	29 694 312,99	14 141 118,89	3 337,44	14 296 493,77	1 447 945,60	1 678 142,04
<b>Rezerwy na odszkodowania i świadczenia</b>										
Brutto										
	<b>R0160</b>	82 382,97	1 145 914,59	0,00	236 281 626,10	6 540 066,77	27 294,18	10 070 492,94	6 267 870,75	-5 060 836,54
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem										
	<b>R0240</b>	0,00	0,00	0,00	179 936 443,16	215 124,28	0,00	2 415 172,37	1 086 008,70	-204 602,68
<b>Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia</b>										
	<b>R0250</b>	82 382,97	1 145 914,59	0,00	56 345 182,94	6 324 942,49	27 294,18	7 655 320,57	5 181 862,05	-4 856 233,86
<b>Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto</b>										
	<b>R0260</b>	663 237,76	3 599 488,72	0,00	328 238 714,31	20 681 185,66	30 631,62	22 823 453,25	7 715 841,27	-2 738 267,52
<b>Łączna kwota najlepszego oszacowania netto</b>										
	<b>R0270</b>	663 237,76	3 599 488,72	0,00	86 039 495,93	20 466 061,38	30 631,62	21 951 814,34	6 629 807,65	-3 178 091,82
<b>Margines ryzyka</b>										
	<b>R0280</b>	18 409,54	99 911,29	0,00	9 110 948,41	574 049,34	850,25	633 512,43	214 169,22	64 467,74
<b>Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych</b>										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczone łącznie										
	<b>R0290</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Najlepsze oszacowanie										
	<b>R0300</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Margines ryzyka										
	<b>R0310</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem</b>										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem										
	<b>R0320</b>	681 647,30	3 699 400,01	0,00	337 349 662,72	21 255 235,00	31 481,87	23 456 965,68	7 930 010,49	-2 673 799,78
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem										
	<b>R0330</b>	0,00	0,00	0,00	242 199 218,38	215 124,28	0,00	871 638,91	1 086 033,62	439 824,30
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem										
	<b>R0340</b>	681 647,30	3 699 400,01	0,00	95 150 444,34	21 040 110,72	31 481,87	22 585 326,77	6 843 976,87	-3 113 624,08

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna			Reasekuracja czynna nieproporcjonalna			Ogółem	
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
<b>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczone łącznie</b>	<b>R0010</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem									
<b>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczone jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka</b>	<b>R0050</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Najlepsze oszacowanie</b>									
Rezerwy składek									
	<b>R0060</b>	-46 908,02	4 253 842,13	61 656,33	0,00	0,00	0,00	0,00	129 928 063,75
Brutto									
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem									
	<b>R0140</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61 363 693,66
<b>Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy składek netto</b>									
	<b>R0150</b>	-46 908,02	4 253 842,13	61 656,33	0,00	0,00	0,00	0,00	68 564 370,09
<b>Rezerwy na odszkodowania i świadczenia</b>									
Brutto									
	<b>R0160</b>	496 388,51	1 566 527,60	465 981,01	0,00	0,00	0,00	0,00	257 883 708,88
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem									
	<b>R0240</b>	0,00	0,00	7,00	0,00	0,00	0,00	0,00	183 448 152,83
<b>Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia</b>									
	<b>R0250</b>	496 388,51	1 566 527,60	465 974,01	0,00	0,00	0,00	0,00	74 435 556,05
<b>Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto</b>									
	<b>R0260</b>	449 480,49	5 820 369,73	527 637,34	0,00	0,00	0,00	0,00	387 811 772,63
<b>Łączna kwota najlepszego oszacowania netto</b>									
	<b>R0270</b>	449 480,49	5 820 369,73	527 630,34	0,00	0,00	0,00	0,00	142 999 926,14
<b>Margines ryzyka</b>									
	<b>R0280</b>	13 778,30	161 556,47	14 645,67	0,00	0,00	0,00	0,00	10 906 298,66
<b>Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych</b>									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczone łącznie									
	<b>R0290</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Najlepsze oszacowanie									
	<b>R0300</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Margines ryzyka									
	<b>R0310</b>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem</b>									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem									
	<b>R0320</b>	463 258,79	5 981 926,20	542 283,01	0,00	0,00	0,00	0,00	398 718 071,29
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem									
	<b>R0330</b>	0,00	0,00	7,00	0,00	0,00	0,00	0,00	244 811 846,49
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem									
	<b>R0340</b>	463 258,79	5 981 926,20	542 276,01	0,00	0,00	0,00	0,00	153 906 224,80

Załącznik 5. Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych

Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie

Rok szkody / rok zawarcia umowy		Z0010 1 - Rok zgłoszenia szkody												
Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)		Rok zmiany										W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)	
Rok		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0170	C0180
Wzrostające lata		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110		
N-9	RO100												RO100	RO100
N-8	RO170	22 877 243	10 867 344	2 032 428	2 005 687	1 908 962	1 803 227	1 269 400	293 769	20 656	331 656		RO160	RO160
N-7	RO180	35 572 531	16 242 730	3 926 796	5 098 581	5 502 635	4 509 052	943 166	695 197	632 618			RO170	RO170
N-6	RO190	48 228 014	21 280 000	7 564 617	10 018 521	7 139 490	2 341 892	1 929 513	608 121				RO180	RO180
N-5	RO200	58 472 392	27 728 508	9 320 324	7 922 229	3 089 319	1 966 126	586 603					RO190	RO190
N-4	RO210	94 365 775	64 567 311	15 027 847	7 339 303	5 407 586	3 153 818						RO200	RO200
N-3	RO220	122 742 214	48 803 583	9 000 015	5 841 627	5 101 087							RO210	RO210
N-2	RO230	68 508 871	22 350 521	5 046 969	2 811 953								RO220	RO220
N-1	RO240	52 029 185	19 544 192	3 252 805									RO230	RO230
N	RO250	76 919 862	26 685 048										RO240	RO240
		106 052 927											RO250	RO250
													Ogółem	RO260
														149 016 696
														1 087 940 856

Niedyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto		Rok zmiany										Koniec roku (dane zdyskontowane)		
Rok		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0360	
Wzrostające lata		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		
N-9	RO100												RO100	
N-8	RO160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 100 718		RO160	
N-7	RO170	0	0	0	0	0	0	0	0	2 262 574			RO170	
N-6	RO180	0	0	0	0	0	0	0	21 934 503				RO180	
N-5	RO190	0	0	0	0	0	0	6 702 291					RO190	
N-4	RO200	0	0	0	0	21 079 769							RO200	
N-3	RO210	0	0	0	19 436 804	29 206 073							RO210	
N-2	RO220	0	0	0	0	0							RO220	
N-1	RO230	0	0	0	14 711 587								RO230	
N	RO240	0	24 428 723										RO240	
	RO250	130 910 423											RO250	
													Ogółem	
														272 129 901

## Załącznik 6. Środki własne (S.23.01.01)

	Ogółem / Total	Kategoria 1 - nieograniczona / Tier 1 - unrestricted	Kategoria 1 - ograniczona / Tier 1 - restricted	Kategoria 2 / Tier 2	Kategoria 3 / Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
<b>Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35 / Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35</b>					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	166 841,00	166 841,00		0,00
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0,00	0,00		0,00
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	4 741,16	4 741,16		0,00
Podporządkowane fundusze udziałowocłonkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0,00		0,00	0,00
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0,00	0,00		
Akcje uprzywilejowane	R0090	0,00		0,00	0,00
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0,00		0,00	0,00
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	-53 869,87	-53 869,87		
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0,00		0,00	0,00
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0,00			0,00
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II / Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds</b>					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0,00			
<b>Odliczenia / Deductions</b>					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach</b>	<b>R0290</b>	<b>117 712,29</b>	<b>117 712,29</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
<b>Uzupełniające środki własne / Ancillary own funds</b>					
Neopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0,00			0,00
Neopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0,00		0,00	
Neopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0,00			0,00
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0,00		0,00	0,00
Akredytywy i gwarancje zgodnie z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0,00			0,00
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodnie z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0,00			0,00
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0,00			0,00
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0,00			0,00
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0,00			0,00
<b>Uzupełniające środki własne ogółem</b>	<b>R0400</b>	<b>0,00</b>			<b>0,00</b>
<b>Dostępne i dopuszczalne środki własne / Available and eligible own funds</b>					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	117 712,29	117 712,29	0,00	0,00
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	117 712,29	117 712,29	0,00	0,00
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	117 712,29	117 712,29	0,00	0,00
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	117 712,29	117 712,29	0,00	0,00
<b>SCR</b>	<b>R0590</b>	<b>74 598,08</b>			
<b>MCR</b>	<b>R0600</b>	<b>28 109,07</b>			
<b>Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR</b>	<b>R0620</b>	<b>157,80%</b>			
<b>Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR</b>	<b>R0640</b>	<b>418,77%</b>			

Załącznik 7. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21)

**Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową**

	<b>Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto</b>	<b>Parametry specyficzne dla zakładu</b>	<b>Uproszczenia</b>
	<b>C0110</b>	<b>C0080</b>	<b>C0090</b>
Ryzyko rynkowe	R0010 17 253 724,36		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020 9 387 646,44		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030 791 693,10	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040 6 156 931,80	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050 49 342 519,35	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060 -20 291 453,99		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070 0,00		
<b>Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności</b>	<b>R0100 62 641 061,07</b>		

**Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności**

	<b>C0100</b>
Ryzyko operacyjne	R0130 11 957 020,95
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140 0,00
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160 0,00
<b>Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego</b>	<b>R0200 74 598 082,02</b>
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210 0,00
<b>Kapitałowy wymóg wypłacalności</b>	<b>R0220 74 598 082,02</b>
<b>Inne informacje na temat SCR</b>	
<b>Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji</b>	<b>R0400 0,00</b>
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410 74 598 082,02
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420 0,00
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430 0,00
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440 0,00

Załącznik 8. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczeń na życie (S.28.01.01)

**Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie**

**Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie**

MCR<sub>UL</sub> Wynik

	<b>C0010</b>
<b>R0010</b>	27 813 333,36

Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna  
 Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna  
 Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna  
 Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych  
 Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych  
 Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych  
 Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych

	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))		Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
	<b>C0020</b>	<b>C0030</b>	
<b>R0020</b>	663 237,76	680 476,36	
<b>R0030</b>	3 599 488,72	17 447 492,82	
<b>R0040</b>	0,00	0,00	
<b>R0050</b>	86 039 495,93	41 258 938,82	
<b>R0060</b>	20 466 061,38	42 375 933,02	
<b>R0070</b>	30 631,62	33 070,03	
<b>R0080</b>	21 951 814,34	43 571 786,24	
<b>R0090</b>	6 629 807,65	11 321 665,51	
<b>R0100</b>	0,00	542 701,86	
<b>R0110</b>	449 480,49	662 599,29	
<b>R0120</b>	5 820 369,73	9 865 975,61	
<b>R0130</b>	527 630,34	1 724 836,54	
<b>R0140</b>	0,00	0,00	
<b>R0150</b>	0,00	0,00	
<b>R0160</b>	0,00	0,00	
<b>R0170</b>	0,00	0,00	

**Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie**

MCR<sub>W</sub> Wynik

	<b>C0040</b>
<b>R0200</b>	295 734,91

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane  
 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych  
 Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie

	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))		Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
	<b>C0050</b>	<b>C0060</b>	
<b>R0210</b>	0,00		
<b>R0220</b>	0,00		
<b>R0230</b>	0,00		
<b>R0240</b>	14 082 614,89		
<b>R0250</b>			0,00

**Ogólne obliczenie MCR**

Liniowy MCR  
 SCR  
 Górny próg MCR  
 Dolny próg MCR  
 Łączny MCR  
 Nieprzekraczalny dolny próg MCR

	<b>C0070</b>
<b>R0300</b>	28 109 068,27
<b>R0310</b>	74 598 082,02
<b>R0320</b>	33 569 136,91
<b>R0330</b>	18 649 520,50
<b>R0340</b>	28 109 068,27
<b>R0350</b>	17 089 560,00
	<b>C0070</b>
<b>R0400</b>	28 109 068,27

**Minimalny wymóg kapitałowy**

Nazwa zakładu	TUZ TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
Nazwa sprawozdania	Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR)
Okres sprawozdawczy	1.01.2020r – 31.12.2020r
Kod kontrolny	

### Oświadczenie o zgodności ze stanem faktycznym

Zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 lutego 2016 r. w sprawie formy oraz sposobu sporządzenia przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji danych i informacji do celów nadzoru (Dz. U. poz. 236) oświadczam, że przekazane dane i informacje do celów nadzoru są zgodne ze stanem faktycznym.

#### 1. Kierownik jednostki

PIOTR	ZADROŻNY	PREZES ZARZĄDU	24.05.2021r.	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis
ARTUR	STĘPIEŃ	CZŁONEK ZARZĄDU	24.05.2021r.	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis
DAWID	PIASECKI	CZŁONEK ZARZĄDU	24.05.2021r.	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis

#### 2. Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Nie dotyczy

PIOTR	SZYMKUĆ	24.05.2021r.	
imię	nazwisko	data	podpis

#### 3. Osoba wykonująca czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych

Nie dotyczy

imię	nazwisko	data	podpis

#### 4. Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuariálną

KRZYSZTOF	ZABOROWSKI	24.05.2021r.	
imię	nazwisko	data	podpis